

ÅRSMELDING 2023

INNHold:

ÅRSMØTE 2023.....	3
Dagsorden:	3
STYRETS ÅRSBERETNING FOR 2023	4
Resultatregnskap	7
Balanse	8
Kontantstrømoppstilling.....	10
Noter til regnskapet.....	11
Revisjonsberetning.....	20
ÅRSMELDING	22
Eiendommen og organisasjonen.....	22
Bruksrett.....	23
Beite	24
Skog og utmark	24
Festeforhold.....	31
Budor	31
Annen forvaltning av allmenningens ressurser	33
Samarbeid med lag og foreninger	33
Datterselskaper og tilknyttede selskaper	35
Framtidsutsikter	36
Regelverk for bruksrett og tilskudd 2024	39

Besøksadresse:
Kildevegen 14, 2340 Løten

Postadresse:
Postboks 68, 2341 Løten

Telefon: 62 54 74 40

firmapost@loitenalmenning.no
www.loitenalmenning.no

Facebook: @loitenalmenning

GRAFISK PRODUKSJON:
Flisa Trykkeri AS
www.flisatrykkeri.no

FORSIDEFOTO:
Foto: Håvard Dufseth.

Årsmøte med valg holdes på Kilde Gjestgiveri.
Fredag 5. april 2024 fra kl. 12.00.

Dagsorden

1. Åpning av årsmøtet del 1 v/styreleder kl. 12.00
2. Valg – stemmegivning kl. 12.05 - 18.00
3. Åpning av årsmøtet del 2 v/styreleder kl. 19.00
4. Valg av møteleder
5. Valg av to for undertegning av protokollen
6. Årsmelding og regnskap for 2023
7. Revisjonsberetning for 2023
8. Revisjonsutvalgets protokoll
9. Styrets planer for kommende års virksomhet
10. Resultat av valg til styre og valgkomité
11. Valg av revisjonsutvalg
12. Fastsette godtgjørelser for styret m.v.
13. Oppnevne revisor og godkjenne honorar
14. Innkomne saker fra bruksberettigede
15. Saker framlagt av allmenningsstyret

Foto: Håvard Dufseth

Virksomheten

Løiten Almenning er en stor skog- og utmarkseiendom som forvaltes etter bygdeallmenningslovens bestemmelser. Konsernet består i tillegg til Løiten Almenning av datterselskapene Budor AS og Aktieselskapet Klevfos Cellulose og Papirfabrikk AS. Løiten Almenning med datterselskaper holder til i Løiten kommune. Konsernet sin misjon er bærekraftig forvaltning av ressurser, slik at det oppnås best mulig potensiale for bruksrett på kort og lang sikt, og utgjør et samfunns gode for bygda. Hovedvirksomheter er skogbruk og utnyttelse av areal- og utmarksressurser. For å legge til rette for bortfeste av hyttetomter driver også konsernet destinasjonen Budor med anlegg og aktiviteter. For å fremme allmenningens og de bruksberettigedes interesser har selskapet hel- eller deleierskap i virksomheter som har vært, eller er nært knyttet til skogbruk, utvikling av hytteområder eller annen utnyttelse av sine ressurser.

Resultat og utvikling

Løiten Almenning/konsernet har en stabil god inntekt fra omsetning av virke fra skogen. Det meste av denne omsetningen går via Glommen Mjøsen Skog, og er basert på flerårige avtaler.

Morselskapet opparbeider infrastruktur i hytteområder, og selger festeretter til datterselskapet Budor AS. Årlig festeavgift er en viktig årlig inntektskilde. Det samme er vegavgifter som går til dekning av vedlikehold av allmenningens vegnett.

Sentrale risikoer og usikkerhetsfaktorer

Prisene på skurtømmer og massevirke er påvirket av både nasjonale og internasjonale markeder. Langsiktige og forpliktende avtaler med Glommen Mjøsen Skog og Moelven Virke AS bidrar til å redusere risikoen. Det er også risiko-reducerende at vi har store skogressurser, og kan tilpasse drifta til markedets svingninger.

Markedet for hyttetomter er påvirket av konjunktorene. Størst risiko er å ha store grunnlagsinvesteringer stående i balansen. Investeringen fordeles på antall tomter, og risikoen er redusert ved å fordele grunnlagsinvesteringene på færre tomter enn det er potensiale for å bygge ut. Pr. 31.12.23 er det balanseført 71 byggeklare tomter i konsernet, 55 tomter i Budor AS og 16 tomter i Løiten Almenning.

Det ligger tre damanlegg delvis på allmenningens grunn. Det er et omfattende regelverk som gjelder for tilsyn og utbedringer av denne typen anlegg. Løiten Almenning har gjennom flere år påtatt seg tilsyn i mangel av annen ansvarsavklaring. I 2023 ble det avklart med NVE at det er Aktieselskapet Klevfos Cellulose og Papirfabrikk AS som er ansvarlig for dammen på Rokosjøen. Klevfos har via advokat varslet NVE om at selskapet ikke ser seg økonomisk i stand til å ivareta dammen, langt mindre utbedre den. Denne saken er i prosess. Vi har foreløpig ikke fått gjennomslag for vårt syn om ansvarsforholdet for dammene på Gjetholmsjøen og Yksnsjøen. Vi betrakter allikevel ikke disse sakene som avsluttet.

	2021	2022	2023
Salgsinntekter skogsvirke	21 676	25 360	28 335
Andre driftsinntekter	89 202	62 681	35 022
Sum driftsinntekter	110 878	88 041	63 357
Sum driftskostnader	79 885	81 640	58 096
DRIFTSRESULTAT	30 993	6 401	5 261
Netto finansposter	4 878	7 864	10 193
ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATT	35 871	14 265	15 453

Tabell 1: Fra 2021 har Løiten Almenning utarbeidet konsernregnskap. For å gjøre tallene sammenlignbare er det bare åra med konsernregnskap som er oppgitt. Tall i hele 1 000 kroner.

Styret har gjennomgått sentrale risikoområder med tilhørende risikoreduserende tiltak innenfor allmenningens drift. Løiten Almenning skoger er forsikret i Skogbrand, øvrige deler av virksomheten er forsikret i Gjensidige.

Konsernet er omfattet av åpenhetsloven, og styrets redegjørelse er tilgjengelig på morselskapets nettsider.

Løiten Almenning har i løpet av 2023 blitt sertifisert innen ISO 9001 (kvalitet) og ISO 14001 (miljø). Sertifiseringene omfatter også virksomheten under Budor AS. Sertifiseringene dokumenterer at det er etablert systemer for kontinuerlig forbedring av virksomhetens kvalitets- og miljøarbeid.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2023 er avlagt under forutsetning om fortsatt drift, og det bekreftes herved at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Medarbeiderne er ansatt i Løiten Almenning. Styret har fremhevet organisasjon og arbeidsmiljø som en viktig del av Løiten Almenning sin strategi.

Det har i 2023 blitt gjennomført medarbeiderundersøkelse som er behandlet i styret. Organisasjonen er fvh. liten, men opererer geografisk svært spredt i det daglige, dette krever spesiell oppmerksomhet rettet mot fellesskapsfølelse.

Sykefraværet i 2023 har vært sjeldent høyt, totalt 11 %, herav 0,3 % korttidsfravær (1-16 dager). Løiten Almenning har ikke hatt HMS relatert fravær i 2023.

Likestilling og mangfold

Konsernet har ved utgangen av året 12 fast ansatte, til sammen 11,5 årsverk. Av de fast ansatte er tre kvinner, alle ansatt i administrative stillinger. Det har i 2023 vært 29 ansatte på timebasis, 5 i skogen og 24 på Budor, til sammen utgjør dette 2,5 årsverk, herav 2,1 årsverk på Budor. I all hovedsak dreier dette seg om ungdom som bistår i drifta av Budor skitrekke, og for skogen sin del arbeider med ungsogopleie. Av de som har vært ansatt på timebasis har 9 vært kvinner og 20 vært menn.

Styrets vurdering er at det er lav risiko for diskriminering ut fra kjønn i løpende drift. Selskapet må ved rekruttering være bevisst på faren for subjektive vurderinger knyttet til kjønn og etnisitet.

Ytre miljø

Konsernet driver virksomhet basert på utnyttelse av natur- og arealressurser. Virksomheten påvirker dermed det ytre miljøet, spesielt ved hogst, foryngelsesarbeid i skogen, og ved utbygging av hytteområder.

Langsiktighet preger vår virksomhet. Dette gjør det nødvendig å kontinuerlig forbedre vårt arbeid med å oppnå god lønnsomhet med stadig mindre belastning på miljø og klima.

Løiten Almenning er medlem av Glommen Mjøsen Skogs FSC® gruppeordning, og skogforvaltningen skjer iht. FSC® sine prinsipper og kriterier. Ved utbygging av hytteområder er det iverksatt konkrete tiltak for å redusere arealinngrepene ved utbygging av hyttefelt, bl.a. gjennom bestemmelser nedfelt i Områdeplan for Budor Sør. Sertifisering innen ISO 14001 bidrar til redusert risiko for negativ virkning på ytre miljø.

Redegjørelse for årsregnskapet og resultatdisponeringen

Omsetningen i konsernet er redusert fra 88 mill. kroner i 2022 til 63,4 mill. kroner i 2023. Dette skyldes mindre salg av festeretter pga. nedgangen i hyttemarkedet generelt. Årsresultatet ble 14,4 mill. kroner, 1,4 mill. kroner bedre enn i 2022.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskapet og balansen med noter et riktig bilde av virksomheten for 2023, og den økonomiske stillingen ved årsskiftet.

Det har ikke intrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for vurderingene av regnskapet. Med bakgrunn i dette er årets regnskapsoverskudd anbefalt disponert slik:

• Bruksrettigheter	8 093
• Overført eiendomsfond	752
• Overført skogkulturfond	93
• Overført til annen egenkapital	5 458

Samlet kontantstrøm fra driften i konsernet var på 12,7 mill. kroner, mens driftsresultatet for konsernet utgjorde 5,3 mill. kroner. Differansen skyldes i hovedsak reduksjon i varelager. De samlede investeringene i konsernet var i 2023 på 11,2 mill. kroner. Av dette var 9,3 mill. tomter og bygninger.

Konsernet likviditetsbeholdning var 55,5 mill. kroner pr. 31.12.2023. Konsernets evne til egenfinansiering av investeringer er god.

Konsernets finansielle stilling er god, og pr. 31.12.2023 kan konsernet nedbetale kortsiktig gjeld ved hjelp av de mest likvide midler.

Totalkapitalen var ved utgangen av året 174,1 mill. kroner sammenlignet med 170 mill. kroner året før. Egenkapitalandelen var på 90 %. Konsernets finansielle risiko er lav.

Forskning og utvikling

Løiten Almenning har i 2023 ikke drevet forskning og utviklingsarbeid i ordenes rette forstand.

Styrets arbeid

Styret har hatt 10 styremøter i 2023, og gjennomført én befaring i skogen. Det er behandlet i alt 109 saker, herav 50 saker om bruksrettytelser, og 37 saker om godkjenning av festeavtaler og overdragelser. Styret har også i 2023 gjort en gjennomgang av virksomhetens strategi, og det

har blitt arbeidet fram et nytt regelverket for bruksrettytelser. Styret takker de ansatte for innsats og samarbeid i 2023.

Løiten Almenning har tegnet styre- og ledelseansvarsforsikring som gjelder for styrets medlemmer, varamedlemmer, daglig leder og andre med lederansvar i konsernet. Forsikringen dekker i hovedsak erstatningsansvar for skade på tredjemanns person, ting eller formueskade.

Løten, 8. mars 2024

Tore Sætre
Styreleder

Rolf Erik Thorkildsen
Nestleder

Jo Inge Mellum Gylstrøm
Styremedlem

Henry Kildahl
Styremedlem

Mikael Syver Hjelseng
Styremedlem

Terje Nilssen
Styremedlem

Endre Jørgensen
Allmenningsbestyrer

Styret på befaring i skogen. Foto: Endre Jørgensen.

RESULTAT (alle beløp i hele 1000 kroner)

Morselskap				Konsern	
2023	2022	DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2023	2022
28 335	25 360	Salgsinntekter	1	32 193	51 215
33 789	56 309	Annen driftsinntekt	1, 2, 3	31 164	36 826
62 125	81 669	Sum driftsinntekter		63 357	88 041
4 573	25 583	Varekostnader		6 048	26 952
13 877	13 298	Lønnskostnader m.m.	4	14 595	13 892
1 787	1 950	Avskrivninger	5	1 959	2 090
236	-	Nedskrivning	5	236	-
32 215	32 342	Annen driftskostnad	3, 4, 6	35 258	38 707
52 688	73 174	Sum driftskostnader		58 096	81 640
9 437	8 495	DRIFTSRESULTAT		5 261	6 401
		Finansinntekter og finanskostnader			
-	-	Inntekt fra investering i datterselskap	7	961	-
8 304	5 252	Inntekt fra investering i tilknyttet selskap	7	8 304	5 577
-	186	Renteinntekt fra foretak i samme konsern	2	-	-
835	687	Annen renteinntekt	2	1 128	1 113
83	1 408	Annen finansinntekt	8	84	1 409
92	82	Annen rentekostnad		256	226
2 195	1 307	Resultatandel datterselskaper	7	-	-
28	9	Annen finanskostnad		28	9
6 907	6 136	Resultat av finansposter		10 193	7 864
16 343	14 631	Resultat før skattekostnad		15 453	14 265
1 947	1 672	Skattekostnad på ordinært resultat	9	1 057	1 226
14 396	12 959	ÅRSRESULTAT	10	14 396	13 039
		Overføringer			
8 093	9 050	Bruksrettsytelser		8 093	9 050
752	2 326	Overført til eiendomsfond		752	2 326
93	65	Overført til skogkulturfond		93	65
5 458	1 518	Avsatt til/overført fra annen egenkapital		5 458	1 598
14 396	12 959	Sum overføringer	10	14 396	13 039

BALANSE (alle beløp i hele 1000 kroner)

Morselskap			Konsern		
2023	2022	EIENDELER	Note	2023	2022
		Anleggsmidler			
		Immaterielle eiendeler			
-	57	Driftsplan	5	-	57
-	57	Sum immaterielle eiendeler		-	57
		Varige driftsmidler			
25 181	23 901	Tomter og bygninger	5	35 860	28 295
2 838	2 031	Maskiner og inventar	5	2 838	2 031
-	-	Anlegg under utførelse	5	7 353	4 612
-	-	Løsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner ol.	5	362	-
28 020	25 932	Sum varige driftsmidler		46 412	34 938
		Finansielle anleggsmidler			
50 096	52 291	Investeringer i datterselskap	7	-	-
8 877	16 560	Investeringer i tilknyttet selskap	7	8 877	20 793
626	596	Investeringer i aksjer og andeler	8	626	596
-	12 583	Lån til tilknyttet selskap	2	-	18 471
-	-	Lån til foretak i samme konsern	2	-	-
-	-	Andre fordringer		-	14
59 599	82 030	Sum finansielle anleggsmidler		9 503	39 874
87 619	108 019	Sum anleggsmidler		55 916	74 869
		Omløpsmidler			
24 511	31 941	Lager av varer og annen beholdning	11	51 968	60 473
		Fordringer			
6 131	17 807	Kundefordringer	2	6 540	6 501
3 171	2 018	Andre fordringer		4 240	3 105
-	4	Fordring på konsernselskap		-	-
9 303	19 828	Sum fordringer		10 780	9 606
50 902	6 936	Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	55 450	25 012
84 715	58 706	Sum omløpsmidler		118 199	95 090
172 334	166 724	SUM EIENDELER		174 115	169 959

BALANSE (alle beløp i hele 1000 kroner)

Morselskap			Konsern		
2023	2022	EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2023	2022
		Egenkapital			
		Innskutt egenkapital			
-	-	Innskutt egenkapital		13 825	13 825
-	-	Sum innskutt egenkapital	10	13 825	13 825
		Opptjent egenkapital			
2 009	1 916	Skogfond		2 009	1 916
15 490	14 926	Eiendomsfond		15 490	14 926
139 763	134 305	Annen egenkapital		125 938	120 480
157 262	151 147	Sum opptjent egenkapital	10	143 437	137 322
157 262	151 147	Sum egenkapital	10	157 262	151 147
		Gjeld			
		Avsetning for forpliktelser			
1 183	1 050	Pensjonsforpliktelser	4	1 183	1 050
6 075	4 532	Utsatt skatt	9	4 780	4 127
7 258	5 582	Sum avsetning for forpliktelser		5 963	5 177
		Kortsiktig gjeld			
4 485	4 533	Leverandørgjeld		7 416	7 984
604	1 126	Betalbar skatt	9	604	1 126
1 576	1 910	Skyldig offentlige avgifter		1 652	2 026
1 148	2 427	Annen kortsiktig gjeld		1 216	2 500
7 814	9 996	Sum kortsiktig gjeld		10 889	13 636
15 072	15 578	Sum gjeld		16 852	18 812
172 334	166 724	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		174 115	169 959

Løten, 8. mars 2024

Tore Sætren
Styreleder

Rolf Erik Thorkildsen
Nestleder

Jo Inge Mellum Gylstrøm
Styremedlem

Henry Kildahl
Styremedlem

Mikael Syver Hjelseng
Styremedlem

Terje Nilssen
Styremedlem

Endre Jørgensen
Allmenningstestyrer

KONTANTSTRØMOPPSTILLING (alle beløp i hele 1000 kroner)

	Konsern	
	2023	2022
Resultat før skattekostnad	15 453	14 264
Periodens betalte/ tilbakebetalte skatt	-925	-1 312
Ordinære avskrivninger	1 959	2 090
Nedskrivning	236	-
Restultat fra DS/tilknyttet selskap	-9 265	-5 578
Endring i varelager	8 505	-17 637
Endring i kundefordringer	-39	8 265
Endring i leverandørgjeld	-568	-880
Endringer i andre tidsavgrensningsposter	-2 660	206
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	12 696	-582
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	295	-
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-11 167	-13 483
Utbetalinger ved investering i anlegg under utførelse	-2 741	-
Endring langsiktige fordringer	-	2 652
Sum kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-13 613	-10 831
Innbetalinger fra tilknyttede selskap	21 181	-
Investering i aksjer og andeler	-30	-
Nedbetaling av langsiktig gjeld / opptak av ny gjeld	18 471	-
Bruk av eiendomsfond til kjøp av allmenningsgrunn	-188	-243
Utbetaling av lån	14	-
Utbetalte bruksrettsytelser	-8 093	-9 050
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	31 355	-9 293
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	30 438	-20 706
Beh. av kont. og kontantekv. ved periodens begynnelse	25 012	45 718
Beh. av kont. og kontantekv. ved periodens slutt	55 450	25 012

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolidering

Konsernregnskapet inkluderer Løiten Almenning og selskaper som Løiten Almenning har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet utøver faktisk kontroll over selskapet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet og selskapsregnskap er ikke utarbeidet etter ensartede prinsipper, datterselskapet følger regnskapsprinsipper for små foretak.

Tilknyttede selskaper er enheter hvor konsernet har betydelig, men ikke bestemmende innflytelse, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %).

Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Når konsernets tapsandel overstiger investeringen i et tilknyttet selskap, reduseres konsernets balanseførte verdi til null og ytterligere tap regnskapsføres ikke med mindre konsernet har en forpliktelse til å dekke dette tapet.

Bruk av estimater

I utarbeidelse av årsregnskapet har man brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen i henhold til god regnskapsskikk. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Inntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres. Inntekter fra salg av tjenester resultatføres i takt med utførelsen. Det vil si når risiko og kontroll er overført til kjøper.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er

utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Vesentlige driftsmidler som består av flere betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Datterselskap, felles kontrollert virksomhet og tilknyttet selskap

Datterselskap, felles kontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap er inntektsført samme år som det er avsatt i givers regnskap. Overstiger utbytte / konsernbidraget andelen av opptjent resultat etter anskaffelsestidspunktet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrukket investeringens verdi i balansen til morselskapet.

Varer

Bokført varelager gjelder infrastrukturkostnader på tomteområder som skal bortfestes. Varelageret er oppført til anskaffelseskost. Infrastruktur selges uten fortjeneste.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. For øvrige kundefordringer

utføres en uspesifisert avsetning for å dekke forventet tap på krav.

Pensjonsforpliktelser

Allmenningens pensjonsforpliktelser overfor nåværende ansatte er dekket ved en kollektiv innskuddsbasert pensjonsordning. Årets innbetalte pensjonspremie og innbetaling til pensjonspremiefond er kostnadsført i resultatregnskapet.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Rast ved Fura. Foto: Andreas Kokkvoll.

Note 1 – Salgsinntekter og andre inntekter

Konsernet driver med salg av tømmer, utvikling og utbygging av fritidseiendom

Tømmersalget i morselskapet og konsernselskapet for 2023 var på kr 28 335 og for 2022 kr 25 359.

Alle konsernselskapene har forretningskontor i Løten kommune

Andre inntekter	Morselskap		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Alpinanlegg	5 857	5 058	5 857	5 058
Vegavgifter	7 483	7 361	7 483	7 361
Festeavgift	8 173	7 671	5 529	7 671
Innfestingsavgifter	-	18 687	-	-
Service og kabel-tv	-	1 878	-	1 878
Booking og caravan Budor	2 566	2 790	2 566	2 790
Leieinntekter	1 580	1 547	1 580	1 547
Jakt	1 152	1 166	1 152	1 166
Grus (tonnavgift)	675	925	675	925
Kontortjenester	888	1 349	888	1 349
Erstatninger og tilskudd	1 429	1 286	1 429	1 286
Salg annet	3 734	4 706	3 752	3 910
Salg av driftsmidler og eiendommer	253	1 885	253	1 885
Sum andre inntekter	33 790	56 309	31 164	36 826

Note 2 – Fordring, lån og transaksjoner med nærstående

	Morselskap		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Fordringer				
Lån til foretak i samme konsern	-	-	-	-
Kundefordringer konsern	5 905	12 234	5 905	12 234
Sum	5 905	12 234	5 905	12 234
Langsiktig lån tilknyttet selskap				
Lån til Hedalm Holding AS	-	12 583	-	12 583
Lån til LA Pukk AS	-	-	-	5 888
Sum	-	12 583	-	18 471
Gjeld				
Annen kortsiktig gjeld konsern	-	-	-	-
Sum	-	-	-	-
Transaksjoner med nærstående				
Salg til datterselskap	2 644	19 499	2 644	19 499
Salg til tilknyttet selskap	-	-	-	-
Renteinntekt lån nærstående	-	186	-	186
Renteinntekt lån tilknyttet selskap	-	-	-	330

Note 3 – Skogavgiftskonto

	Morselskap		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Statsbidrag skogkultur/veger	1 424	1 286	1 424	1 286
Renter skogkulturfond	115	65	115	65
Sum tilførsel	1 539	1 351	1 539	1 351
Grøfting og sporsletting	126	77	126	77
Planting	704	786	704	786
Gjødsling	-	-	-	-
Ungskogpleie/forhåndsrydding	1 330	1 279	1 330	1 279
Markberedning	482	305	482	305
Skogsbilveger	4 768	4 442	4 768	4 442
Sum forbruk	7 410	6 889	7 410	6 889
Årets tilførsel	1 539	1 351	1 539	1 351
Årets forbruk	7 410	6 889	7 410	6 889
Årets endring belastet drift	-5 871	-5 538	-5 871	-5 538

Note 4 – Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader	Morselskap		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Lønninger	10 542	10 247	11 111	10 687
Arbeidsgiveravgift	1 620	1 602	1 709	1 696
Pensjonskostnader	925	894	925	894
Andre ytelser	790	555	850	615
Sum	13 877	13 298	14 595	13 892

Gjennomsnittlig antall årsverk	14	14,3	14,5	14,8
--------------------------------	----	------	------	------

Ytelser til ledende personer	Morselskap		Konsern	
	Allmenningsbestyrer	Styret	Daglig leder	Styret
Lønn	653		1 202	
Pensjonskostnader	141		141	
Annen godtgjørelse	62	619	125	643
Sum	856	619	1 468	643

Allmenningsbestyrer er 50% ansatt i Løiten Almenning og 50% i datterselskapet Budor AS

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

	Morselskap		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Årets premie til kollektiv pensjonsordning	876	924	876	924
Herav dekket av premiefond	-	-	-	-
Inntrukket fra medlemmer	-231	-184	-231	-184
Kostnadsført premie	645	687	645	687

Revisor

Godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende:	Morselskap	Konsern
Lovpålagt revisjon	123	179
Utarbeidelse av årsregnskap, konsernregnskap og skattemelding	103	129
Annen bistand	155	166
Sum revisjonshonorar	381	474

Note 5 – Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

	Konsern			
	Immaterielle eiendeler	Anleggsmidler		
	Driftsplaner	Maskiner, anlegg og driftsløsøre	Tomter og bygninger	Sum
Anskaffelseskost 01.01.23	340	5 754	35 959	41 713
+ Tilgang kjøpte anleggsmidler	-	1 878	9 289	11 167
- Avgang i året	-	-	688	688
= Anskaffelseskost 31.12.23	340	7 632	44 560	52 192
Akkumulerte avskrivninger 31.12.23	340	4 432	8 464	12 896
+ Akkumulerte nedskrivninger 31.12.23	-	-	236	236
= Av- og nedskrivninger pr 31.12.23	340	4 432	8 700	13 132
= Bokført verdi 31.12.23	-	3 200	35 860	39 060
Levetid	7år	3-14 år	15-20år	
Årets ordinære avskrivninger	56	709	1 194	1 959
Årets nedskrivninger			236	236

	Morselskap			
	Driftsplaner	Maskiner, anlegg	Tomter og bygninger	Sum
Anskaffelseskost 01.01.23	340	5 754	29 119	35 213
+ Tilgang kjøpte anleggsmidler	-	1 500	2 849	4 349
- Avgang i året	-	-	688	688
= Anskaffelseskost 31.12.23	340	7 254	31 280	38 874
Akkumulerte avskrivninger 31.12.23	340	4 415	5 863	10 618
+ Akkumulerte nedskrivninger 31.12.23	-	-	236	236
= Av- og nedskrivninger pr 31.12.23	340	4 415	6 099	10 854
= Bokført verdi 31.12.23	0	2 839	25 181	28 020
Årets ordinære avskrivninger	56	691	1 038	1 785
Årets nedskrivninger	-	-	236	236

Datterselskapet Budor AS har anlegg under utførelse som knytter seg til bygging av hytter for utleie. Anlegg under utførelse pr 31.12.23 utgjør kr 7 353 som er anskaffet i 2023.

Note 6 – Andre driftskostnader

	Morselskap		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
I andre driftskostnader inngår:				
Skogkultur	1 872	1 596	1 872	1 596
Hogst og fremkjøring tømmer	6 071	7 062	6 071	7 062
Veger	11 302	9 637	11 302	9 637
Jakt, fiske og utmark	132	131	132	131
Drift hyttefelt	162	210	162	210
Teknisk utstyr drift og vedlikehold	4 002	3 979	4 033	3 981
Bygningsvedlikehold	1 436	2 109	1 876	2 863
Forsikringer	526	418	588	469
Kontorutgifter	1 898	1 238	2 060	1 340
Markedsføring	210	1 531	1 666	3 700
Strøm, olje og komm.avg	1 802	1 731	2 283	2 587
Andre kostnader	2 776	2 699	3 213	5 131
Sum	32 215	32 341	35 258	38 707

Note 7 – Datterselskap, TS, FKV

Morselskapet

Investeringer i datterselskap og tilknyttet selskap regnskapsføres etter egenkapitalmetoden

Datterselskap	Eier-/ stemmeandel	Anskaffelseskost	Andel Egenkapital	Andel resultat	Balanseført verdi 31.12
Budor AS	100%	14 925	52 203	-2 190	50 013
Aktieselskapet Klevfos	100%	1	88	5	83
Balanseført verdi morselskap			52 291	-2 185	50 096

Årsregnskapet til Aktieselskapet Klevfos var ikke avlagt ved avgivelse av regnskapet.

FKV/TS

Kildetunet AS	50%	258	5 580	1 002	5 580
Hedalm Holding AS	43%	28 408	3 297	3 225	3 297
Hedalm Holding AS eier følgende datterselskaper:					
Hedalm Eiendom AS 100%					
Sum tilknyttet selskap					8 877

TS i samme konsern

LA Pukk AS ble solgt i løpet av 2023 av Budor AS. Bokført gevinst av salget var kr 961 224

Note 8 – Investering i andre aksjer og andeler

Anleggsmidler	Eierandel	Balanseførtverdi	Utbytte
Utstillingsplassen Eiendom AS	164 aksjer	45	20
Andel Hamar-regionen Reiseliv SA		2	-
Løiten Almenning Finans KS under stiftelse		30	-
Andel Glommen Mjøsen Skog		549	32
Sum		626	52

Note 9 – Skatt

	Morselskap		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Årets skattekostnad fordeler seg på:				
Betalbar skatt årets resultat og formue	404	926	404	926
For lite/mye avsatt tidligere år	-	-	-	-
Endring i utsatt skatt	1 543	746	653	300
Sum skattekostnad	1 947	1 672	1 057	1 226
Betalbar skatt i balansen:				
Betalbar skatt på årets resultat	404	926	404	926
For lite avsatt skatt 2018-2020	201	200	201	200
Sum betalbar skatt i balansen	604	1 126	604	1 126
Beregning av årets skattepliktige resultat:				
Resultat før skattekostnad	995	1 376	-2 085	-279
Permanente forskjeller	-660	1 667	-1 625	1 295
Endring i midlertidige forskjeller	126	180	-765	752
Anvendt fremførbart underskudd	-	-	-	-
Overført til fremførbart underskudd	-	-	-	-
Årets skattepliktige resultat	460	3 220	-4 474	1 768
Oversikt over midlertidige forskjeller:				
Fordringer	-	-	-	-934
Varer	-	-	-	-
Anleggsmidler	-5 568	-5 189	-5 465	-5 144
Gevinst-og tapskonto	504	630	908	1 135
Andre forskjeller	-	-	-	-
Sum midlertidige forskjeller	-5 064	-4 559	-4 557	-4 943
Aksjer og andre finansielle instrumenter	32 678	25 158	32 678	25 158
Underskudd til fremføring	-	-	-6 392	-1 455
Grunnlag for utsatt skatt	27 614	20 599	21 729	18 760
22% utsatt skatt	6 075	4 532	4 780	4 127

Note 10 – Egenkapital

Morselskap	Annen egenkapital	Eiendomsfond	Skogfond	Sum
Egenkapital pr 1.1.23	134 305	14 926	1 916	151 147
Overført skogfond	-93		93	-
Overført eiendomsfond	-752	752		-
Kjøpt allmenningsgrunn		-188		-188
Årets resultat	14 396			14 396
Bruksrettsytelser	-8 093			-8 093
Egenkapital pr 31.12.23	139 763	15 490	2 009	157 263

Konsern	Innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Eiendomsfond	Skogfond	Sum
Egenkapital pr 1.1.23	13 825	120 480	14 926	1 916	151 147
Overført skogfond		-93		93	-
Overført eiendomsfond		-752	752		-
Kjøpt allmenningsgrunn			-188		-188
Årets resultat		14 396			14 396
Bruksrettsytelser		-8 093			-8 093
Egenkapital pr 31.12.23	13 825	125 939	15 490	2 009	157 263

Note 11 – Varer

	Morselskap		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Opparbeidede hytteområder / næringsområder	24 510	31 941	51 968	60 473

Note 12 – Bankinnskudd

	Morselskap		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Bundne skattetrekksmidler utgjør:	550	550	578	622
Skyldig skattetrekk pr 31.12 utgjør:	615	429	643	501

Note 13 – Eierforhold

Allmenningen hadde pr 31.12.2023 578 bruksberettigede

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Løiten Almenning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Løiten Almenning.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none">Selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, ogKonsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	<p>Etter vår mening:</p> <ul style="list-style-type: none">Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkravGir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsikk i Norge, ogGir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsikk i Norge.
---	--

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og bestyrer (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen og annen informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og

årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Dersom vi ved gjennomlesing av årsrapporten konkluderer med at rapporten inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å kommunisere forholdet til styret.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Styret og bestyrers ansvar for årsregnskapet

Styret og bestyrer (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Tom Erik Lehne
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Eiendommen og organisasjonen

Forvaltningen av Løiten Almanning er regulert i «Lov om bygdeallmenninger», og bruksregler for Løiten Almanning godkjent av Landbruks- og matdepartementet i 2019. Loven og bruksreglene er rammene for allmenningsstyrets strategi og løpende arbeid.

Om eiendommen:

Totalt areal	220 802 daa
Produktivt skogareal	154 140 daa
Total kubikkmasse	1 999 229 m ³
Produksjonsevne	63 251 m ³
Tilvekst	70 341 m ³
Areal med nøkkelbiotoper	1 502 daa
Reservater	18 825 daa
Totalt antall feste- og leieavtaler	1 374 stk.
Antall bruksberettigede	578 stk.

Tabell 2: Hovedtall for Løiten Almanning.

Overordnet målsetting:

Vi skal være ledende innen miljøvennlige løsninger og drift, og tilrettelegge for gode opplevelser. Dette skal øke vår kapital som primært skal investeres i egen virksomhet.

Styret

Styret velges iht. bestemmelsene i allmenningsloven av og blant de bruksberettigede. Funksjonstida for styrets medlemmer er fire år. Styret har etter valget den 18. mars 2022 bestått av:

Tore Sætren	Styreleder
Rolf Erik Thorkildsen	Nestleder
Henny Kildahl	Styremedlem
Jo Inge Mellum Gylstrøm	Styremedlem
Mikael Syver Hjelseng	Styremedlem
Terje Nilssen	Styremedlem, ansattvalgt

Personali

Jon Slettetveit ble ansatt som driftsleder på Budor, og startet i jobben 1. august. Jon kom fra stilling som teknisk sjef ved Moelven Våler AS. Før det var han vedlikeholdsleder samme sted. Jon har fagbrev som industrimekaniker, og har ca. ti års erfaring som mekaniker i oljeindustrien. I tillegg har han studier fra BI innen prosjekt- og personalledelse.

Jon har som driftsleder ansvaret for drift og utvikling av skitrekke, caravanplassen, bygninger, maskiner, uteområder og alt som tilhører Budor sin daglige drift. Han er ivrig skiløper og er også vår løypeansvarlige. Vi er svært fornøyde med å ha fått Jon med oss på laget.

Avslutning for Ola, som gikk inn i pensjonistene rekker i 2023.
Foto: Hilde Nyborg Fischer

Ola Bolstad ble pensjonist 31. august etter å ha arbeidet på og med Budor siden høsten 2010. Fram til 2017 var han ansatt i Budor Sport & Fritid, deretter i Løiten Almanning. Ola ble i løpet av disse åra av mange sett på som "mr. Budor", synlig og kontaktperson for de som lurte på om snøen på Budor hadde falt, forsvunnet, eller om han hadde funnet gjenglemt utstyr. Ola har gjort en stor jobb med utvikling av bakken og lekeområdet, og har vært en aktiv bidragsyter til arrangementer i vinterferier og påsker.

Vi har vært heldige som har kunnet nyte godt av et jammenneske som Ola gjennom 13 år. Han har kjørt utallige turer tur/retur Budor - Åmotfors i disse åra, og vi ønsker han det aller beste for pensjonisttilværelsen.

Representasjon i selskaper, utvalg og foreninger

Budor AS	Hele styret i Løiten Almanning utgjør styret i Budor AS. Allmenningsbestyrer er daglig leder i Budor AS
Klevfos AS	Hele styret i Løiten Almanning utgjør styret i Klevfos AS
Hedalm Holding AS	Endre Jørgensen, styreleder
Hedalm Eiendom AS	Endre Jørgensen, styreleder
LA Pukk AS	Tore Sætren og Endre Jørgensen, styremedlemmer frem til mars 2023
Kildetunet AS	Endre Jørgensen og Johan Fischer, styremedlemmer
Beiteutvalg	Jo Inge Mellum Gylstrøm og Mikael Syver Hjelseng
Løtenløyper	Arne Erik Myhre fram til 31.10.23. Jon Slettetveit fra samme dato, styreleder.
Elgregion Mjøsa-Glomma	Arne Erik Myhre fram til 21.3.23. Håvard Dufseth fra samme dato, nestleder.
Norsk Skogmuseums råd	Arne Erik Myhre, rådsmedlem

Bruksrett

Ved utgangen av 2023 var det 578 eiendommer med bruksrett i Løiten Almanning. I tillegg var det to eiendommer med husbehovsrett på Solberg Skog. Totale bruksrettytelser i 2023 ble på kr 8 093 074,-, én million mindre enn i 2022.

Styret har i 2023 vedtatt nye regler for bruksrettytelser og tilskudd gjeldende fra 01.01.2024. Reglene står bakerst i årsmeldingen og på allmenningens nettsider.

Formål bygge- og rivesøknader	Antall i 2023	Antall i 2022	Antall i 2021	Antall i 2020	Antall i 2019
Nybygg/tilbygg/restaurering driftsbygning/uthus	25	16	36	20	32
Gjødselkummer/plansiloer	2	2	1	1	0
Nybygg våningshus	1	0	0	0	1
Tilbygg/restaurering våningshus	17	20	27	17	15
Riving av bygninger	0	3	1	0	0
Sum	45	41	65	38	48

Tabell 3: Antall bruksrettsaker siste fem år fordelt på formål

Bruksrettytelser og tilskudd	2023	2022	2021	2020	2019
Nybygg driftsbygning	1178	1751	1726	1215	736
Nybygg våningshus	60	49	177	74	162
Trelast behandlet	632	887	697	610	710
Trelast ubehandlet	1 007	1 997	1 072	1 224	1 185
Isolasjon	274	228	175	226	180
Armert betong og stålkonstruksjoner	697	451	364	650	442
Taktekking	309	199	318	423	414
Porter	9	114	54	29	63
Grøftmateriell	1 765	939	852	1 369	386
Gjerder	143	179	231	355	215
Flis	1 237	979	738	956	1 259
Vedgodtgjørelse	189	187	62	49	60
Vinduer og isolerte ytterdører	410	461	363	94	
Andre tilskudd	193	744	848	334	257
Tilbakebetaling av bruksrett	-10	-115	-20	-	-8
Totale ytelser	8 093	9 050	7 657	7 608	6 061

Tabell 4: Årlige utbetalinger av bruksrettytelser siste fem år fordelt på formål. Hele tusen kroner.

I kroneverdi 2023 er det utbetalt 83,5 mill. kr i brukrett siste ti år, dvs. 8,35 mill. kr pr. år i gjennomsnitt. Bruksrettutbetalinger i 2023 ligger dermed omtrent på snittet for siste ti år.

Beite

Det ble sluppet omtrent samme antall søyer, men 90 færre lam på utmarksbeite i allmenningen i 2023 enn i 2022. Antall oppgitte storfe sluppet omfatter også storfe på setervoller.

År	Søyer	Lam	Totalt småfe	Tapt småfe	Storfe ¹⁾	Tapt storfe
2023	902	1481	2 383	155 (6,5%)	575	0
2022	895	1571	2466	180 (7,3%)	311	1
2021	921	1487	2408	99 (4,1%)	392	1

Tabell 5: Småfe og storfe sluppet på beite de siste tre år, og tap av beitedyr de samme åra.

Kilde: Løten og Vang Beitelag.

¹⁾ Her inngår også dyr som har beitet på setervoller.

Flere besetninger veksler mellom utmarksbeite, og beite på setervoller.

Tallene viser at det var ca. 1 000 færre sauer på beite i allmenningen i 2023 enn for ti år siden. De siste 20 årene er antallet mer enn halvert.

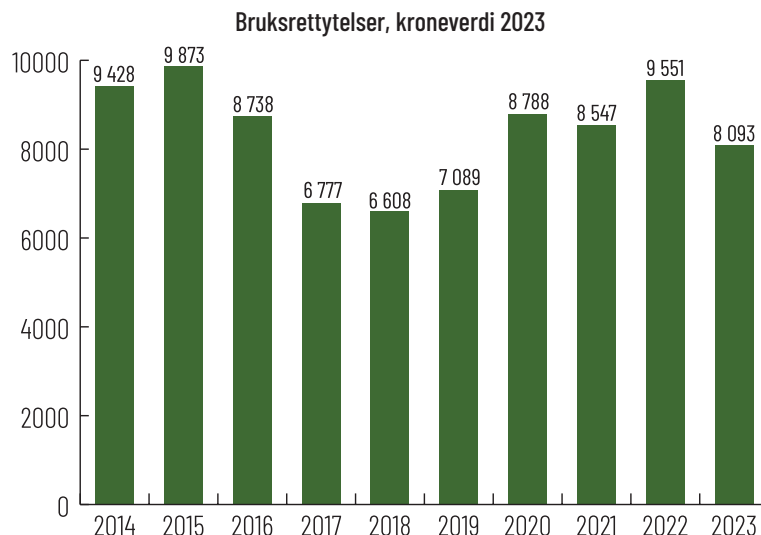
Som tidligere viser tall fra beitelaget store forskjeller i tap av dyr mellom sankelaga. Stålsætra og Skogbygda er sankelaga med prosentvis størst tap av lam, ca. 15%. Sankelaget ved Målia har prosentvis det største tapet av søyer, 5 %.

Skog og utmark

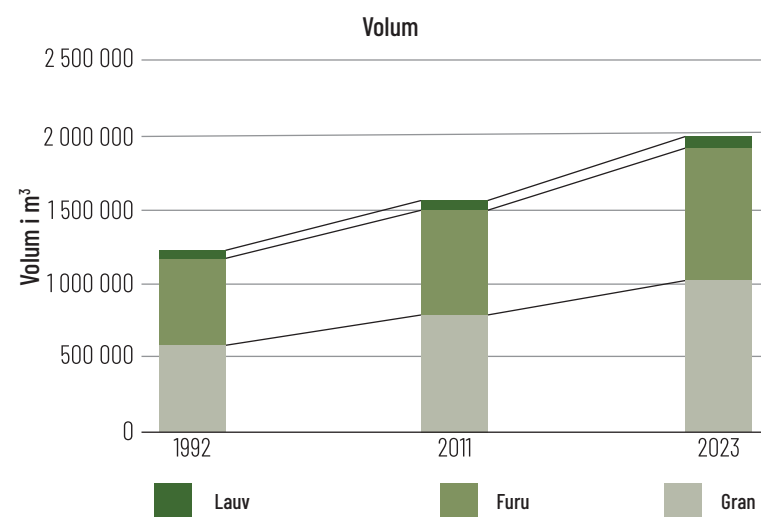
Skogens tilvekst, foryngelse og tilstand

Allmenningen har egen forvaltningsplan og skogbruksplan for eiendommen. Planene inkluderer kartgrunnlag og beskrivelse av miljø-, kulturminne- og flerbrukshensyn. Planene blir revidert regelmessig. Siste skogtakst fra 2023 viser en stående kubikkmasse på rett i underkant av 2 000 000 m³. Drøyt 30 000 m³ av den stående kubikkmassen står i områder som er båndlagt med restriksjoner som for eksempel miljøfigurer, reservater etc.

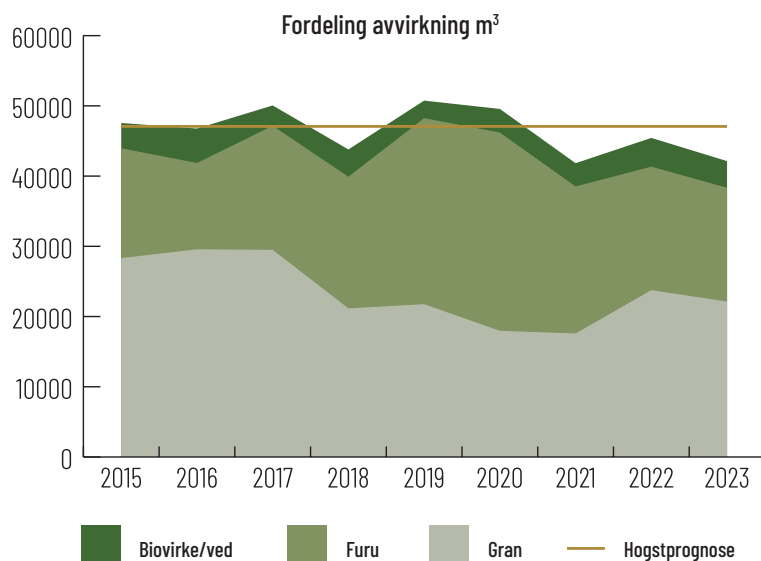
Den beregnede tilveksten i hogstklasse 3, 4 og 5 er på 66 744 m³. Hogstprognosen utarbeidet av Glommen Mjøsen skog i 2023 tilsier et årlig salgsvolum på 47 000 m³. Gjennomsnittlig hogstkvantum siste 5 år, har vært om lag 46 000 m³/år.

Figur 1: Utbetaling av brukrett siste 10 år, kroneverdi 2023. Hele tusen kroner.

Figur 2: Utvikling av stående volum LA 1992-2023 (Kilde GM skog)

Figur 3: Hogstprognose vs. fordeling avvirking i m³

Avvirkning

Totalt er det solgt 42 100 m³ skogsvirke.

Sortiment	Volum	Kjøpere
Skurtømmer gran	12 991 m ³ uten bark (u.b.)	Glommen Mjøsen Skog/Moelven
Skurtømmer furu	10 117 m ³ u.b.	Glommen Mjøsen Skog/Moelven
Spesialtømmer	1 313 m ³ u.b.	Løten Bygdesag
Massevirke gran	9 142 m ³ u.b.	Glommen Mjøsen Skog
Massevirke furu	4 804 m ³ u.b.	Glommen Mjøsen Skog
Ved	2 899 m ³ med bark (m.b.)	Diverse
Biovirke	834 m ³ m.b.	Glommen Mjøsen Skog
Sum salg	42 100 m³	

Tabell 6: Salg av virke fra Løiten Almenning i 2023

Innmålt volum i 2023 er helt likt det vedtatte budsjettet, men det er levert mer sagtømmer enn budsjettet. Stigende priser på sagtømmer gjennom året førte til at en større del av avvirkningen ble dreid over på bestand med høy andel av sagtømmer. Driftsmessig var det et utfordrende år i skogen. Det var en vinter med mye snø i høyden som førte til at drifter i lavereliggende områder ble prioritert. På våren gikk vi omtrent rett fra sen snøsmelting til skogbrannfare som vedvarte fram til fellesferien. Det ble en bløt sommer og høst i skogen. Nærmere jul ble det snø og kuldegrader og fine driftsforhold.

Det ble foretatt sluttavvirkning på 1 561 dekar, herav:

- Flatehogst 1 040 dekar
- Frøtrestillingshogst 521 dekar

Totalt ble det sluttavvirket 32 500 m³ (77 % av totalt kvantum). Dette gir et uttak på 21 m³ pr. dekar. Høye tømmerpriser førte til avvirkning av skog på lavere boniteter, med et lavere volum pr. dekar. Gjennomsnittlig driftspris sluttavvirkning var kr 124,- pr/m³.

	Gran	Furu
Sagtømmer	54 %	67 %
Massevirke	46 %	21 %
Spesialtømmer (laft)	0 %	12 %

Tabell 7: Fordeling av sluttavvirkning på sortiment

Tynninger

Det er tatt ut 9 600 m³ i tynninger, noe som utgjør 23 % av totalt kvantum. Tynningen er utført på 1 935 daa i hogstklasse 3 og 4, noe som gir et uttak på 5 m³/daa. Gjennomsnittlig driftspriser på tynninger kr 217,- pr. m³.

Foto: Håvard Dufseth.

Det er i all hovedsak blitt tynnet i furubestand i områdene Ormholsvegen, Brattbakken, Skardberget, Åkroken og på Solbergskogen. Den økende prisen på sagtømmer utover i året, førte til at en større del av tynningen ble utført i furubestand med en større andel av sagtømmer.

Planting

Det ble satt ut 106 200 planter. Av disse var 13 000 furuplanter som ble satt ut nord for Korperud. Tilplantet areal var på 596 dekar som i snitt gir 178 planter pr. dekar. Plantingen er i hovedsak utført etter anbefalingen fra EDEL-programmet til Glommen Mjøsen Skog. Det meste av plantingen ble utført med innleid arbeidskraft fra Glommen Mjøsen Skog. Kostnad pr. plante var på kr 6,20 (2022 kr 5,55), før tilskuddene til tettere planting er trukket fra.

Foryngelseskontroll

I 2023 har egne ansatte utført foryngelseskontroll på i underkant av 2 300 dekar. Det er fortrinnsvis på plantinger utført i 2021 og 2022, samt en del bestand med naturlig furuforyngelse som er kontrollert både i form av egenkontroll og av Hedmarken Landbrukskontor. Foryngelseskontrollen viste at det i all hovedsak står meget bra til med foryngelsen på eiendommen. Når det gjelder foryngelser av furu, ser en at elgbestanden er redusert, noe som pr. i dag gir tette naturlige foryngelser av furu.

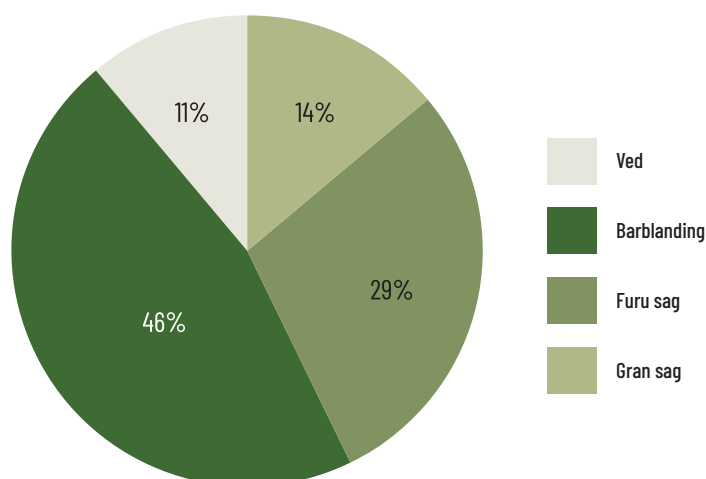
Suppleringsplanting

De siste års foryngelseskontroller har vist lite behov for suppleringsplanting. Det ble allikevel utført noe suppleringsplanting i bestand ved Målia og på Ebru. Det ble på et areal på 70 dekar satt ut 5 400 planter, noe som i snitt gir et planteantall på 75 planter/dekar. Arbeidet er utført av våre egne skogsarbeidere.

Ungskogpleie

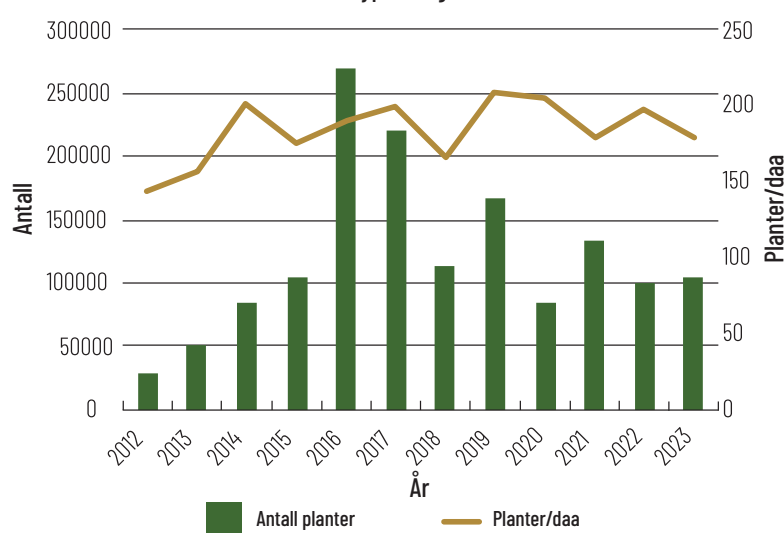
Avstandsregulering og lauvrydding ble utført på 2 192 dekar. Forhåndsrydding i bestand som er eldre enn hogstklasse 2 ble utført på 150 dekar. Også i 2023 var Løiten Almenning med i prosjektet «JOB;U-sommerjobb for ungdom». Prosjektet eies av Skogselskapet i Hedmark, som sammen med skognæringa ønsker å legge til rette for at lokal ungdom skal kunne ha sommerjobb i skogen med ungskogpleie. Vi fikk mange søknader på de fire stillingene vi lyste ut, og ungdommene gjorde en veldig bra innsats i løpet av fire uker i juli. Sammen med våre egne skogsarbeidere utførte de til sammen 1 200 dekar med ungskogpleie/forhåndsrydding. I tillegg fikk vi hjelp av innleid arbeidskraft fra

Sortimentsfordeling tynning

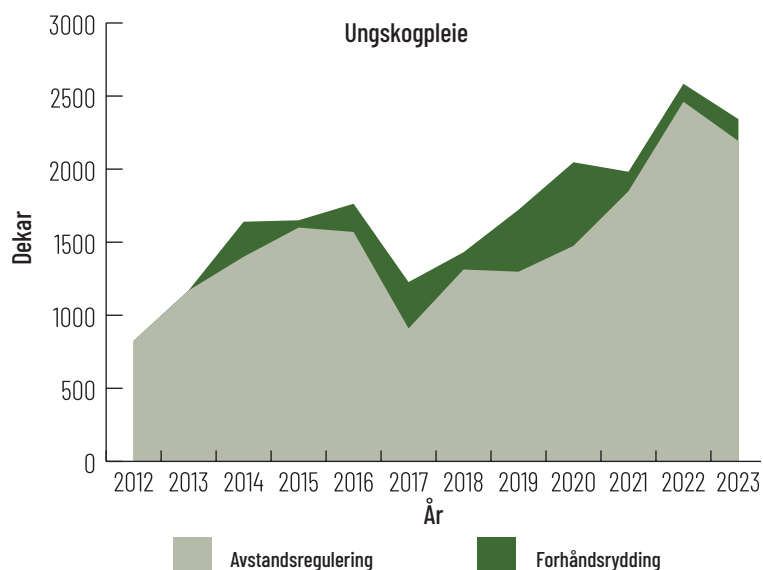
Figur 4: Sortimentsfordeling tynning

Nyplanting

Figur 5: Oversikt over antall utsatte planter og planter pr. dekar nyplanting

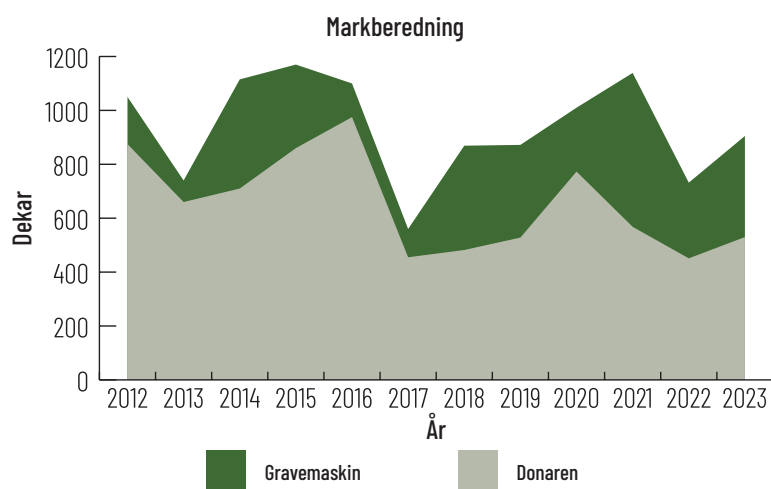
Ungskogpleie

Figur 6: Oversikt over utført avstandsregulering og forhåndsrydding

JOB;U – sommerjobb for ungdom. Foto: Håvard Dufseth.

Figur 7: Oversikt over markberedning med gravemaskin og lassbærer

Tiltak	Tilskudd i kr
Ombygg. veger/bruer	721 612,-
Snuplasser	37 397,-
Tettere planting	134 870,-
Markberedning	144 720,-
Ungskogpleie	385 560,-
Totalt	1 424 159,-

Tabell 8: Mottatt statstilskudd 2023 fordelt på formål

Glommen Mjøsen Skog, som utførte 1 075 dekar ungskogpleie på høsten. Det ble utført avstandsregulering i en god del furubestand, som etter et lavere beitetrykk av elg har høy tetthet av furu. Med en fortsatt redusert elgbestand vil arealet med furuforyngelse som trenger avstandsregulering øke betraktelig i årene framover.

Markberedning

Det ble utført markberedning på 905 dekar. 530 dekar ble markberedt med det lassbærermonterte markberedningsaggregatet Donaren, og 375 dekar ble hauglagt med gravemaskin. Kostnad totalt kr 482 400. Det ble utbetalt statstilskudd på tiltaket, som gir en kostnad på kr 373 pr. dekar etter tilskudd.

Gjødsling

Det ble ikke utført gjødsling i Løiten Almenning i 2023. Dette vil være et prioritert tiltak i 2024.

Sporsletting – grøfterensk

Det ble utført sporsletting etter drifter i 2022 til en kostnad av kr 17 400,-. Kostnad ca. kr 0,35,- pr. avvirket m³. Grøfterensk/suppleringsgrøfting ble utført på 7 950 meter til en kostnad på kr 109 000,-.

Tilskudd

Løiten Almenning har mottatt offentlige tilskudd til investeringstiltak innen skogbruk på til sammen kr 1 424 159,-.

Miljøsertifisering

Løiten Almenning er medlem av Glommen Mjøsen Skogs FSC® gruppeordning (FSC-C103851) og skogforvaltningen på eiendommen skjer i tråd med FSC Prinsipper og Kriterier. Glommen Mjøsen Skog er sertifisert gjennom Soil Association Certification Ltd. I tillegg er Løiten Almenning medlem av Glommen Mjøsen Skogs PEFC sertifikat, og følger Norsk PEFC Skogstandard.

Sammensetning og endringer i flora og fauna

Allmenningen har god statistikk over jaktutbytte, beiteforhold mv. i våre områder. Særlig i vinterbeiteområdene for elg, har en i lang tid sett en tilbakegang av ROS-arter (rogn, osp, selje) og det har vært store beiteskader på furuforyngelsen. De siste årene har det vært en betydelig bedring i beiteskadene på furuforyngelsen. Gran forynges ved planting, mens furu og lauv forynges i all hovedsak ved naturlig foryngelse. Kontroller viser at foryngelsen etter hogst er god, men suppleringsplanting har vært nødvendig på enkelte felt. Skogens tilstand vurderes generelt som stabil og god. Fremmede arter som rødhyll øker i utbredelse – spesielt i lavereliggende områder. Generelt vurderes likevel status for flora og fauna som stabil på eiendommen. Det vises for øvrig til egen omtale av beiteforhold, jakt og fiske.

Miljømessige og sosiale påvirkninger

Ved gjennomføring av skogbrukstiltak gjøres det en vurdering før- og etter arbeidet. I dette ligger også kvalitets-sikring gjennom konsultasjon av offentlige databaser for miljø og kulturminner. Biologisk rådgiver er benyttet til avklaring av enkelte artsfunn og naturtypeområder. Alle driftsområder befares på barmark før drift.

Følgende verneområder berører allmenningen: Klekkefjellet barskogreservat på 8 571 dekar, Lavsjømyrene/Målkjølen myrreservat på 10 060 dekar, og Vesle Rokosjøen naturreservat som utgjør 80 dekar i Løiten Almenning. Statsforvalteren forvaltningsmyndighet for reservatene, og har ansvaret for tilsynet med områdene.

Det er gjennomført miljøregistrering på eiendommen, og 1502 dekar er avsatt som nøkkelbiotoper. Nøkkelbiotopene overvåkes av Løiten Almenning selv. I tillegg gjennomføres det stikkprøvebaserte kontroller i regi av sertifikatholder (FSC®). Allmenningen har i 2023 overvåket inntil 14 rovfugleirlokalteter i samarbeid med Norsk Ornitologisk Forening (NOF) og Løiten kommune. Det er ikke avdekket skader eller andre utilsiktede forstyrrelser på verneområder, nøkkelbiotoper eller hensynsområder i 2023.

Allmenningen har betydelig aktivitet knyttet til fritidsaktiviteter og friluftsliv. Skogsbilvegene er i hovedsak åpne for fri ferdsel store deler av året, mot betaling i form av bomavgift. Allmenningen har gjennom representasjon og møter jevnlig dialog med aktuelle brukergrupper.

Det benyttes i stor grad lokal arbeidskraft, med unntak av noe utenlandsk arbeidskraft til skogkulturarbeid. Tømmeret blir i hovedsak foredlet på regionale sagbruk, mens massevirket i stor grad går til Sverige. Det er ikke registrert vesentlige endringer eller konflikter knyttet til sosiale forhold siste året.

CO₂-binding

Ifølge Skogbrukets klimakalkulator binder Løiten Almenning skogsdrift til sammen 52 200 tonn CO₂ (tilvekst fratrukket hogst). Dette tilsvarer det årlige utslippet til ca. 17 400 personbiler drevet på fossilt drivstoff. I tillegg kommer positiv effekt ved bruk av foredlet plantemateriale, ved at tre erstatter andre materialer og ved at bioenergi erstatter fossilt brensel.

Koier

Vi har 65 koier som er i slik stand at de kan brukes til overnatting og utleie. 52 av disse er leies ut. Ved årsskiftet er 42 utleid på åremålsavtale og 1 korttidsutleie. 6 er utleid under elgjakta, ellers i året mulig med korttidsleie. 3 utleiekoier står ledige ved årsskiftet.

I tillegg er to koier leid av HHT, og som en må være medlem i Turistforeningen for å bruke. 11 koier står åpne til fri benyttelse, for én av koiene må nøkkel lånes på allmenningkontoret.

Utover dette har vi ytterligere 22 koier i ulik forfatning, men som er i slik stand at de ikke kan brukes uten en restaurering. Til sammen 87 koier.

I 2023 er det ikke foretatt noen full opprusting av noen enkeltkoier, men det er gjort en del vedlikeholdsarbeid på mange. Blant annet av ildsted og piper, etter at Hedmarken Brannvesen gjennomførte tilsyn og påpekte mangler ved noen koier. En aktiv og svært dyktig dugnadsgjeng i HHT har utbedret koie og særlig stallen ved Hølmyrkoia. De har også gjort vedlikehold av Svartjernskoia og Svartskogkoia og de har også satt opp en ny gapahuk ved Vesl-svaen.

Ved Kjelstadkoia har vi flyttet uthuset. Det er laget ny pipe og satt inn ny ovn på Klettsætra og opprustingen av Bjørksætra og Kjelstadkoia er fullført.

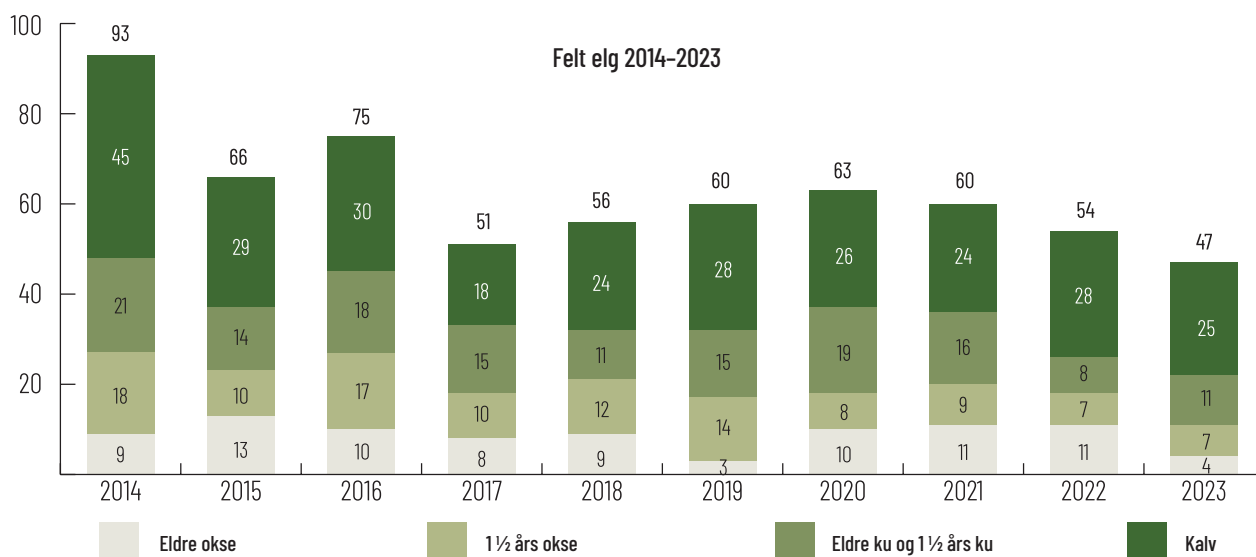
Jakt

Elg

Årets jakt var første året i en ny femårsperiode. Jaktlagene som hadde jakt i forrige periode, ble tilbudt jakt på samme terreng i en ny periode. Kun ett lag av de 15 lagene trakk seg. Jaktlag med minst 7 jegere på laget og derav minst 3 innenbygdsboende og med krav om at både leder og nestleder skulle være innenbygdsboende, fikk mulighet til å søke om jakt på det ledige terrenget. Blant 6 godkjente lag som søkte, ble ett lag trukket ut og fikk jakt på Sjølisjøfeltet.

Rolf Kjellmo og Sverre Vidar Engen fra HHT, Løiten krets restaurerer stallen ved Hølmyrkoia. Foto: Jan Johnsrud.

Figur 8: Oversikt over felt elg de siste 10 år.

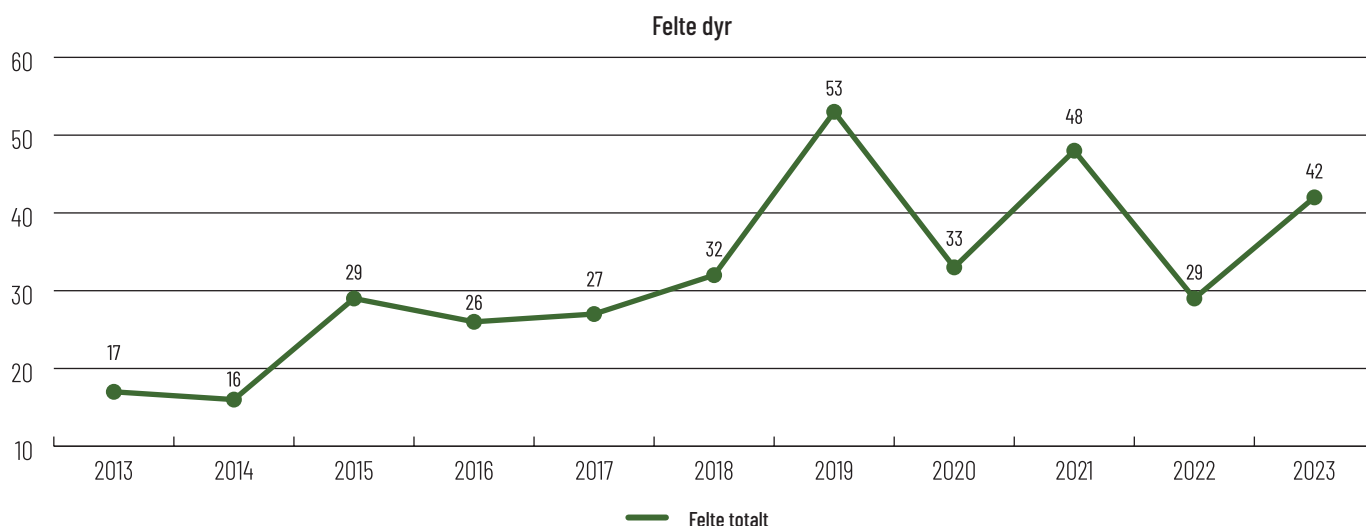
Den nye bestandsplan bygger videre på forrige bestandsplan. Målet er å holde elgbestanden på det nivå vi har hatt de senere år, og som har vært en akseptabel balanse mellom jakt og beiteskader. Elgregionen ble tildelt en ramme på 300 elger pr. år også i denne femårsplanen og Løiten Almenning fikk ei ramme på 63 dyr i 2023, samme antall som vi har hatt de senere år. Okser med mer enn 6 tagger er fredet i den nye bestandsplan, i et forsøk på å få flere store okser.

I jakta ble det delt ut 52 av 63 dyr. 47 dyr ble felt, noe som er det laveste antall felte dyr i allmenningen på svært mange år.

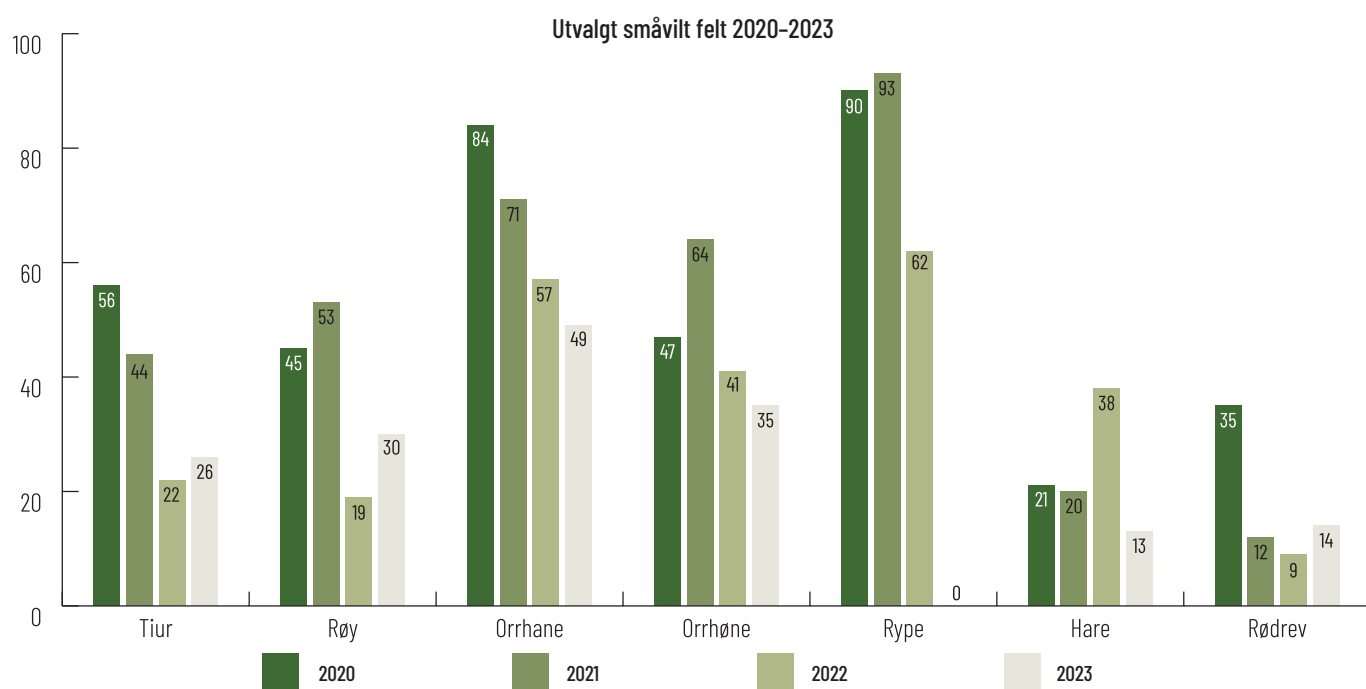
Mindre elg på en god del av jaktfeltene og snø alt i slutten av oktober gjorde sitt til at fellingsprosenten bare ble 75 %. I hele Elgregion Mjøsa - Glomma ble det felt 212 dyr av 300 tildelte dyr, dvs. en fellingsprosent på 71 prosent.

Rådyr

Både ordinær rådyrjakt og bukkejakt ble fra 2023 leid ut på 1-års avtaler. Søknader om jakt skjer via Inatur, før Løiten Almenning i samarbeid med LJFF går gjennom søknadene manuelt for å kontrollere om den enkelte jeger/lag oppfyller de vedtatte kriteriene for å bli tilbudt jakt. Trekningen utføres deretter automatisk ut ifra hvilke

Figur 9: Felte rådyr 2013-2023 i Løiten Almenning (Hjorteviltregistret)

Figur 10: Småvilt felt i perioden 2020 - 2023.

jaktfelt den enkelte jeger har søkt. Denne trekningen blir bevitnet av representanter fra både LA og LJFF. Rådyrjakt har de siste årene blitt svært populær, og vi opplever at vi får mange flere søknader enn det vi har jaktretter. Fra og med 2023 innførte vi derfor at hvert jaktlag måtte bestå av minimum 4 innenbygdsjegere, samt at bukkejakta kun er forbeholdt innenbygdsjegere. Det er rapportert felt 16 bukker i bukkejakta og 26 dyr i ordinær jakt, til sammen 42 dyr. De fordelte seg med 27 bukker, 3 geiter, 6 hannkillinger og 6 hunnkillinger. Dette er en bra oppgang i forhold til fjoråret, og viser at med gunstige vintre og lite predasjon fra rovvilt vil rådyrstammen fortsatt være høy.

Annet vilt

Rypa ble fredet i årets jakt da de fleste tellinger i Sør-Norge viste en svært lav rypebestand ved jaktstart. Av skogsfugl ble det rapportert felt 84 orrfugl og 56 storfugl, noe som er omtrent på samme forholdsvis lave nivå som året før.

Antall harer som ble meldt felt var bare 13, et veldig lavt antall.

I forhold til småviltbestanden, bortsett fra rådyr, er jakttrykket stort og kortsalg ble begrenset til salg av årskort og salg av noen dagskort fra 2. oktober og ut måneden. I småviltjakt og rådyrjakt ble det meldt om fangst i 172 av i alt 2 406 jaktdager.

Festeforhold

Som en direkte konsekvens av den økonomiske situasjonen i verden, ble det en bråstopp i hyttesalget i 2023. Det er fortsatt interesse for hyttetomter, men kjøperne velger å avvente til man har tryggere økonomiske rammer. Det ble derfor kun bortfestet tre nye hyttetomter i 2023. Totalt antall feste- og leieavtaler i Løiten Almenning er nå 1 374. Dette inkluderer også hytter ved Rokosjøen og Gjetholmsjøen, samt andre feste- og leieavtaler. I tillegg kommer 19 leiligheter i tilknytning til Budor Gjestegård. Festeinntektene i Løiten Almenning i 2023 var på kr 8 173 377,-. De aller fleste festeavtaler KPI – reguleres hvert 10. år.

Budor

Hyttetomter

Utbygging av infrastruktur i hyttefelt var i stor grad ferdig i 2022, og årets aktivitet i hyttefeltene var slutføring og forsterkninger av veger og grøfter. Hyttefeltene blir bygd ut gjennom Løiten Almenning og overført til Budor AS når de er ferdige. Budor AS selger så festeretten videre til sluttbruker. Det ble ikke overført hyttefelt til Budor AS i 2023. Ved årets slutt står Løiten Almenning med ett hyttefelt med 16 tomter og ett leilighetsfelt som er regulert for

13 stk. 8 mannsboliger, i balansen. Dette er felt der det er lagt infrastruktur frem til, men ikke bygd ut selve feltet. Når markedet snur og det blir behov flere tomter vil disse bli ferdigstilt og overført til Budor AS.

Skitrekk

Sesongåpningen for vinteren 2023 var 30. desember, og skitrekket ble driftet fram til 10. april (2. påskedag). I andre enden av året ble det satt i drift igjen 16. desember. Det ble et svært godt år med en omsetning på drøyt 5,8 mill. kroner. Utskifting til LED-lys i bakken ble ferdigstilt på nyåret 2023. I løpet av høsten ble skiutleia pusset opp, og logistikken for utleie forbedret. Det er også lagt opp til økt salg av heiskort via Internett. Formålet med tiltakene har vært å bedre kundeopplevelsen, og legge til rette for en mer effektiv drift. Driften av skitrekket er helt avhengig av timelønnede ungdommer. De gjør en strålende jobb.

Caravanplass

Caravanplassen har 134 helårsplasser og servicebygg. Plassen er tilnærmet fullt belagt hele tida, og gir et godt netto bidrag til økonomien på Budor. Det har i løpet av året blitt gjennomført kontroller for å sikre at brannforskriftenes krav til avstander overholdes.

Hyttelivet på Budor. Foto: Hilde Nyborg Fischer

Løtenløyper sørger for flotte skiløyper.

Foto: Hilde Nyborg Fischer.

Skiløyper

Løiten Almanning kjører skiløyper i fjellet på vegne av Løtenløyper. Allmenningen står for maskiner og bemanning. Kostnaden faktureres Løtenløyper som finansieres gjennom bidrag fra Løten kommune, Løiten Almanning, Nordbygda/Løten Ski, HHT, Løtenfjellet Hytteeierforening, samt andre frivillige bidrag. I 2023 ble det kjørt løyper for 2,7 mill. kroner, av dette dekker Løiten Almanning 2,1 mill. kroner. Skiløyper er det mest benyttede aktivitetstilbudet på Budor, og oppgis av hytteeierne, sammen med snøsikkert og kort reisevei, som den viktigste begrunnelsen for å velge nettopp Budor. Kostnadene begynner allikevel å bli såpass høye at det er nødvendig å finne en bedre balanse mellom kvalitet og kostnader.

Veger

Svarthattmyrvegen

I september startet arbeidet på Svarthattmyrvegen med opprustning av strekningen mellom Vestre Skogbygdveg og Damvegen. Strekningen er på om lag 3 300 meter, og det ble som forventet avdekket en god del fjell som måtte sprenges bort for å få til grøfter på vege. I tillegg måtte det skiftes ut i overkant av 20 stikkrenner for å tilfredsstille dagens vegnormaler. Snøen og kulda som kom tidlig i november førte til at utkjøring av bærelag og slitelag ikke blir utført før i 2024.

Asfaltering av Budorvegen. Foto: Johan Chr. Fischer.

Med tanke på tømmerdrifter hvor opplastning av tømmer ved vege er vanskelig, har det blitt laget en ny snuplass i enden av anleggsvege ved Rv3 ved Malmtekena.

Budorvegen

I august ble siste lag med 3 cm slitelag med asfalt lagt. I tillegg til vegstrekningen som ble utbedret i 2022, ble det også lagt ny asfalt fra ferista ved parkeringsplassen på Budor og opp til ferista nord for Gjestegården. I forkant av asfalteringen ble det lagt en drenering på tvert av vege nord for innkjørselen til Djupdalen. Her viste det seg at det var et vannsig/oppkom ca. halvannen meter ned i vegkroppen, og dette forårsaket et reall telehiv på våren.

Svaenlivegen

Vege har vært preget av slitasje og gjengrodd grøfter. Ved kraftig regn og snøsmelting rant vannet i vegbanen, og medførte store skader med utvasking av veggrusen. Vege ble grøftet fra skitrekket og helt opp til toppen ved innkjørselen til Jerpa. Grøftingen ga umiddelbart effekt ved at vi fikk drenert ut mye vann, og det ble også funnet igjen noen stikkrenner som var godt skjult. Til slutt ble vege tilført nytt slitelag. I 2024 vil vi fortsette med grøfting av hyttevege i tilknytning til Svaenlivegen.

Oppgradering av Svaenlivegen. Foto: Johan Chr. Fischer.

Veger i Budorområdet generelt

Endringer i klima har også kommet til Budor og dette merkes spesielt med stadig større nedbørmengder på kort tid. Dette belaster både grøfter og stikkrenner på en helt annen måte enn tidligere, og det ble i 2023 startet et arbeid med å forsterke utsatte områder. I tillegg til å øke kapasiteten på både grøfter og stikkrenner har vi forsterket grøfter og inntakene til stikkrennene med maskinkult. Dette reduserer vannhastigheten og hindrer utvasking av veien. I 2023 ble dette tiltaket utført i områdene Budor skianlegg, langs Budorvegen og ved innkjørselen til Møssmørli.

Annen forvaltning av allmenningens ressurser

Grenser

Arbeidet med å lete fram gamle grensemerker mot private eiendommer og merke grensene på nytt, fortsatte sommeren 2023. Grenser i Østroa og området Ebru – Jønsrud ble merket. Det avdekket flere steder at grensemerker har blitt borte på grunn av ulik aktivitet – slik som nedfylling, grøfting, steinrøyser og arbeid med oppsetting av gjerde. Mange er ikke klar over hvor grensene til eiendommen sin går og har aktivitet utenfor sin egen eiendom.

Utleiebygg

Bygningsmassen på Kilde er i all hovedsak allmenningen sine utleiebygg. Markedet er stabilt, men det er begrenset

betalingsvillighet for næringslokaler i Løten. For å tilfredsstillende lovmessige krav til utleie ble det i 2023 installert et nytt brannvarslingsanlegg i kontorlokalene.

Næringstomter

Ånestad

Det har vært jobbet med et par aktører som er interessert i å etablere seg på Ånestad, men det ble ikke gjort noe konkret salg i 2023. Arbeidet fortsetter og det forventes avklaringer våren 2024.

Hed-pall tomta

Etter at Kildetunet nå er realisert er det en naturlig utvikling å gå videre med resten av Hed-pall tomta. Dette er Løten sentrums mest sentrale tomt av en viss størrelse, men som i dag fremstår som et nedfallent fabrikkområde. Det arbeides nå med en utvikling av tomten med mindre enheter i form av rekkehus og firemannsboliger, gjennom Kildetunet AS. Dette arbeidet vil fortsette utover i 2024.

Solkraftverk

2023 var året solkraftselskapene dukket opp på arenaen for alvor. Flere interessenter har ønsket å anlegge kraftverk av ulik størrelse på Løiten Almenning sin grunn. Et av disse prosjektene ble grundig vurdert. Økonomisk var prosjektet interessant. Styret valgte allikevel å si nei til solkraftverk på prinsipielt grunnlag. Allmenningens areal er stort, men både egen og andres aktivitet spiser av arealet. Bevaring av skogarealene for skogproduksjon og biotoper i et langsiktig perspektiv må etter styrets vurdering veie tyngst.

Dammer

Løiten Almenning har i 2023 videreført tilsynet med dammene på Rokosjøen, Yksnsjøen og Geitholmsjøen. Hovedfokus har allikevel vært å få gjennomslag hos NVE for at dammene ikke er vårt ansvar. For Rokosjøen sin del har NVE akseptert at Klevfos er rette ansvarlige. Klevfos har via advokat varslet NVE om at de ikke ser seg økonomisk i stand til å ivareta dammen, langt mindre utbedre den. Denne saken er i prosess. Vi har ikke fått gjennomslag for vårt syn om ansvarsforholdet for dammen på Yksnsjøen. Vi betrakter allikevel ikke denne saken som avsluttet.

Samarbeid med lag og foreninger

Nordbygda/Løten Ski og Løten o-lag

Løiten Almenning har et tett samarbeid med Nordbygda/Løten Ski og Løten o-lag. Begge organisasjoner markedsfører våre utmarksarealer på en fin måte, og er tilretteleggere for aktivitet i utmarka.

Åpning av ny gapahuk på Vesl – Svaen, Gunnars plass. Foto: Jan Johnsrud.

Hamar og Hedemarken Turistforening, Løten krets

Løiten Almenning har et godt samarbeid med Hamar og Hedemarken Turistforening (HHT). Samarbeidet er nedfelt i en avtale som omfatter blant annet koier og turstier. HHT får bruke Svartskogkoia og Snippkoia til overnattingsformål for DNT-medlemmer, mens de åpne koiene Småsætra, Svarttjernskoia, Mosjøkoia, Sletthellkoia, Hølmyrkoia, Nerlikoia og Kjølstadkoia er tilrettelagt kun som dags-turhytter. Det samarbeides om tilsyn og drift av koiene. HHT sin serveringshytte på Målia, er et meget attraktivt turmål for brukerne av våre områder.

Løtenløyper

Løtenløpers innsats med å gjøre Budor og Løten kjent for fantastiske skiløyper er av stor betydning for både Løten kommune og Løiten Almenning. Løtenløyper finansieres gjennom frivillige bidrag fra Løten kommune, Løiten Almenning, Nordbygda/Løten Ski, HHT, Løtenfjellet Hytte-eierforening, samt andre frivillige bidrag.

Løten kommune

Løiten Almenning eier store ressurser innen Løten kommune. Dette medfører mange kontaktpunkter med

kommunens representanter. Spesielt gjelder dette innen forvaltning av naturressurser og utbygging i Budorområdet. Dialogen med kommunens representanter er viktig for gode løsninger på formelle saker, og for løpende avklaringer. Løiten Almenning ser det som svært viktig å videreføre det gode samarbeidet med kommunen.

Andre samarbeidspartnere på Budor

I takt med hytteutbyggingen de siste årene har vi hatt fokus på å skape aktiviteter og arrangement på Budor, gjennom hele året. Vi har knyttet til oss gode samarbeidspartnere som sammen med oss bidrar til å styrke Budor som helårsdestinasjon, i tråd med Budors profil og strategi.

Sponsing og bidrag til lokalsamfunnet

Løiten Almenning eier 61 % av arealet i Løten kommune, og vår aktivitet har påvirkning på lokalsamfunnet. I tråd med allmenningens misjon, skal forvaltningen av eiendommens ressurser også utgjøre et samfunnsgode til bygda. Allmenningen gir betydelige bidrag hvert år til lokalsamfunnet.

Barnas skileker på Budor. Foto: Sigurd Fandango.

I 2023 sponset Løiten Almenning lokale lag og foreninger med kr 175 000,- I tillegg var Løiten Almenning sitt bidrag til Løtenløyper i 2023 på 2,1 mill. kroner. Inntekten fra salget av juletreapper på kr 25 000 gikk til Løten Røde Kors sin juleaksjon.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Budor AS

Budor AS er heleid av Løiten Almenning. Budor AS sin virksomhet er kjøp og videresalg av festerett fra Løiten Almenning, og bygging av hytter for salg og utleie. Budor AS har en tomtereserve på 55 tomter, og med et historisk tregt marked ble ingen nye festeretter ervervet i 2023. Derimot ble de to første Furahyttene ferdigstilt for utleie vinteren 2023. På høsten ble bygging av ytterligere to Furahytter igangsatt for å ferdigstille ett tun på

til sammen fire hytter. Riving av gamle Trættebergsætra, og bygging av ny hytte ble også satt i gang i regi av Budor AS. Alle disse byggeprosjektene vil bli ferdigstilt i februar/mars 2024, og har til hensikt å øke utleiekapasiteten.

Budor AS eide ved årets begynnelse 40 % av aksjene i LA Pukk AS. De øvrige 60 % av aksjene var eid av Skanska Industrial Solutions AS. I løpet av vinteren ble det klart at Skanska av strategiske grunner ønsket å selge seg ut av all pukkvirksomhet. Styret besluttet å følge Skanska i denne prosessen, og etter forhandlinger overtok Gunnar Holth Grusforretning AS alle aksjene i selskapet i juli.

Den opprinnelige grunneieravtalen videreføres, og grunnavgiften pr. tonn solgt fjell går til Løiten Almenning. Vi ser fram til et godt samarbeid med Gunnar Holth Grusforretning AS.

Klevfos

Klevfos fikk i kraft av sin historie større betydning i 2023 enn selskapet har hatt på mange år. Selskapet var så vidt vites siste aktive medlem i Svartelvens Damholdsforening. Denne foreningen fikk i sin tid konsesjon på regulering av Rokosjøen. Med hjelp av advokat fikk Løiten Almenning gjennomslag hos NVE for at Klevfos er å anse som ansvarlig for dammen på Rokosjøen. Dette er utgangspunktet for det videre arbeidet med problemstillinger rundt dammen.

Hedalm Holding AS

Løiten Almenning eier 43,5 % av Hedalm Holding AS. Øvrige eiere er Romedal Almenning 43,0 %, Vang Almenning 7,5 % og Stange Almenning 6,0 %. Selskapet er eneieier av Hedalm Eiendom AS, og eide ved starten av 2023, 8%

Furahytter på Budor. Foto: Sigurd Fandango.

av aksjene i Oplandske Bioenergi AS. Tidlig på året solgte Hedalm Holding, i likhet med øvrige aksjonærer, alle sine aksjer til Solør Bioenergi AS. Aksjesalget gav en pen gevinst, og gjorde Hedalm selskapene i stand til å nedbetale sine banklån.

Den 3. januar i 2023 kunngjorde Moelven Byggmodul, Hedalm Eiendom sin leietager på Hjellum, at de ville legge ned sin virksomhet på stedet. Etter en kort og hektisk prosess endte Hedalm Eiendom med å selge anlegget i midten av mars. Gjelda som Hedalm hadde til eierallmenningene, og det meste av aksjekapitalen er tilbakebetalt. Generalforsamlingen i selskapet vil i løpet av våren avgjøre hva som skjer videre med Hedalm.

Kildetunet AS

Kildetunet AS er et utbyggingsselskap som eies 50% av Løiten Almenning og 50% eies av Johnsrud Invest AS. Aktiviteten hittil har vært bygging av de to boligblokkene i Kildetunet. Ved inngangen av året var det syv usolgte enheter, men fem av disse ble solgt i 2023. Det står nå kun to usolgte enheter igjen, og disse antas å bli solgt i løpet av 2024. Kildetunet har vært et meget godt prosjekt for selskapet, og det arbeides nå med en plan for utvikling av den gamle Hed-Pall tomta.

Framtidsutsikter

Organisasjon

Personalkostnadene utgjorde i 2023 drøyt en fjerdedel av kostnadene i allmenningens regnskap. De senere årene har ulike teknologiske løsninger blitt tatt i bruk, og dette vil fortsette. I tillegg har flere tjenesteområder og arbeidsoppgaver blitt satt ut til eksterne samarbeidspartnere. Alt

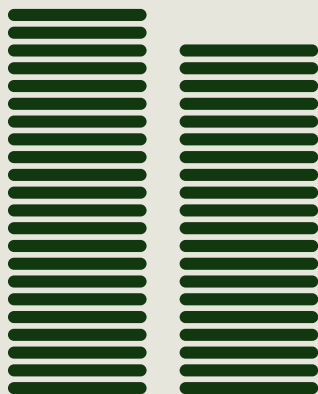
dette gir potensiale for reduksjon i personalkostnader. Allmenningen har dyktige og dedikerte medarbeidere, og det er en bevisst beslutning å sørge for at potensialet for innsparinger skal hentes ut ved naturlig avgang.

Skog

Siste oppdatering av hovedtallene for skogen viser at vi har rett i underkant av 2 mill. m³ stående drivbart volum. Ressurs- og sunnhetstilstand i skogen er god, og den utgjør et potensiale som en stor og stabil ressurs på kort og lang sikt. Markedet er avgjørende for hvor mye penger vi får ut av denne ressursen. De siste åra har til fulle vist at dette er sterkt påvirket av internasjonale og makroøkonomiske forhold, og dermed svært vanskelig å forutse. Trevirke som en viktig ressurs i det grønne skiftet tilsier potensiale i markedet framover. Klimaendringene påvirker skogene i hele verden. Foreløpig har påvirkningene på skogen i Løiten Almenning først og fremst vært positive, både når det gjelder tilvekst og marked. Positive effekter med en bismak. En sunn skog med riktig treslag og god vekst er vårt viktigste forebyggende tiltak mot klimaskader. Ressursinnsats på foryngelse og skogkultur er kanskje viktigere enn noen gang.

Fokus på skogbrukets påvirkning på miljø er stort og økende. Vi opererer ikke i en egen boble adskilt fra stor-samfunnet, og må fortsette å gjøre nødvendige tilpasninger. Tilpasninger i måten vi driver på, men også fokusere enda mer på informasjon om hva vi gjør og hvorfor vi gjør det. Kontakten og samarbeidet med Glommen Mjøsen Skog og forskningsmiljøer er viktig med tanke på kompetanse, oppfølging av miljøstandardene og på problemstillinger knyttet til lukket hogst. Vi er gode på skog, og skal sørge for å bli enda bedre.

NØKKELTALL FOR 2024

AVVIRKNING 42 200 M³

129 500 PLANTER

UNGSKOOGLEIE 2 300 DAA

Frivillig vern

Det har i flere år pågått en prosess om frivillig vern av Korpreiret (143 daa) og Gitvola (4 442 daa). I Korpreiret er det snakk om utvidelse av et eksisterende verneområde i Elverum inn i Løten. Innenfor det aktuelle området på Gitvola er det snakk om vern av et areal som allerede har betydelig begrensninger på drift pga. miljøhensyn. Seterområdene inngår ikke i det aktuelle verneområdet. Det er p.t. enighet med staten om den økonomiske kompensasjonen for et frivillig vern, og arbeidet med å få til en balansert verneforskrift ligger rett foran oss.

Budor

Det er ikke nødvendig med ytterligere investeringer før tomtereserven er betydelig redusert. Vi forventer ikke at markedet er tilbake til en normalsituasjon i løpet av 2024. Til forskjell fra mange andre utbyggere og destinasjonseiere sitter vi gjeldfrie med en stor tomtereserve. Dette byr på muligheter framover. Fokus på miljøproblematikk rundt hyttebygging er i likhet med samme fokuset innen skogbruket stor og økende. Med basis i områdeplanen er det tatt betydelige grep for å redusere miljøpåvirkningen av hyttebygging på Budor.

Løiten Almenning eier og driver skitrekket og caravanplassen på Budor. Skitrekket er løpende vedlikeholdt og i god stand. Størst usikkerhet er knyttet til det elektriske styringssystemet. Caravanplassen har fullt belegg. Det vil i 2024 bli gjort en vurdering av investering i en kvalitativt bedre og mer rasjonell strømtilkobling for de enkelte plasser.

Veger – utbedring

Under en kontroll av brua på Nordhuevegen ble det konstatert omfattende skader i limtrekonstruksjon. Dette

sammen med noe undergraving av fundamentene gjør at det er behov for en ny bru i 2024. Som følge av tilstanden er akseltrykket redusert. Opprusting av vegnettet på Budor fortsetter med to hovedprosjekter. Østre Fjellveg fra Budor til Øisetra vil bli grøftet, få nye stikkrenner og nytt slitelag. Arbeidet i Svaenlia fortsetter med grøfting og slitelag på vegnettet på oversiden av Svaenlivegen.

Finansiell situasjon

Den finansielle situasjonen i Løiten Almenning er god, spesielt etter eiendomssalg og kapitalnedsettelse i Hedalm. Dersom det frivillige vernet av Gitvola realiseres, vil dette bidra ytterligere til kontanter. Løiten Almenning sin strategi er at ledig kapital primært skal investeres i egen eiendom. Fram til og med 2022 ble kapital investert i klargjøring av utbyggingsarealer på Budor. Det er ikke umiddelbart behov for ytterligere investeringer fra allmenningens side på Budor som gir konkurransedyktig forrentning. For å oppnå best mulig avkastning på lang sikt, og oppnå best mulig risikoprofil, har styret derfor besluttet å sette en del kapital til langsiktig forvaltning i rente- og aksjefond. Blandingen mellom renter og aksjer vil variere med markedssituasjonen. For å sikre gjennom-siktighet og stabilitet i forvaltningen har styret utarbeidet retningslinjer for denne virksomheten. Forvaltningen vil skje gjennom det nyetablerte komandittselskapet Løiten Almenning Finans KS.

Fint turmål ved Fura. Foto: Andreas Kokkvoll.

Regelverk for bruksrett og tilskudd 2024

INNHold:

PRINSIPPER, SØKNADER OG UT BETALING	40
SATSER	41
Nybygg og tilbygg driftsbygninger	41
Vedlikehold og ombygging av driftsbygning	41
Nybygg bolig og garasje	42
Vedlikehold bolig og tilhørende garasje, utvendig	42
Vedlikehold bolig innvendig	42
Annet	43
RETNINGSLINJER	44
Jordbruksmessig behov	44
Vedlikehold boliger	44
Nybygg bolig	44
Driftsbygninger	44
Annen bebyggelse	44
Prinsipper for tilbakebetalinga av ytelser	44
TILSKUDD	45
Prinsipper	45
Satser	45
Bygninger	45
Tilskudd til beitedyr	45
Riving av gamle seterbygninger og fjerning av dårlige gjerder ved setervoller	45
Annet	45
PRODUKSJONSEVNE JORDBRUKSAREAL:	46

Prinsipper, søknader og utbetaling

Kun jordbrukseiendommer med bruksrett i Løiten Almenning har rett til bruksrettytelser. Det er en målsetting for allmenningen at det aktive jordbruket skal ha prioritet.

Det er det jordbruksmessige behovet på eiendommen som er grunnlaget for å gi ytelse. Jordbruksmessig behov beregnes ut fra arealgrunnlaget, se s: 9 og 10. Styret kan, etter en vurdering, gi ytelse i form av tilskudd til prosjekter der bruksrett-eiendommens arealgrunnlag ikke er tilstrekkelig i forhold til planlagt utbygging, se s: 7 og 8.

Ved nybygg, tilbygg og ombygging skal det søkes allmenningsstyret før arbeidet settes i gang. Det samme gjelder vedlikehold der bruksrettytelsen vil overstige kr 75 000. Overholdes ikke søknadsplikten ilegges et gebyr på kr 10 000. Når søknaden er innvilget må prosjektet ferdigstilles innen tre år (dato for styrebehandling). Etter denne tid må det søkes på nytt. Unntatt fra krav til forhåndssøknad er grøfteprosjekter.

Det er eier av eiendommen som skal stå som søker om bruksrett. Unntatt fra dette er grøfteprosjekter på leid jord der jordleier står som økonomisk ansvarlig for prosjektet. Der kan jordleier stå som søker om bruksrett.

Det er den bruksberettigedes eget ansvar å sette seg inn i gjeldende regler og retningslinjer for utøvelse av bruksretten. Ytelse utbetalt på feil grunnlag skal tilbakebetales i sin helhet. Misbruk kan medføre inndragning av bruksretten inntil fem år.

Ved søknad skal standard søknadsskjema benyttes. Dette finnes på www.loitenalmenning.no. Det skal benyttes ett skjema pr. formål/prosjekt. Det er kostnader eks. mva. som skal benyttes som grunnlag for søknaden. Kostnadsoverslag skal følge søknaden. Søknadsrutinene vil bli digitalisert i løpet av 2024. Det kommer egen informasjon om dette.

Det kan gis delutbetaling i forhold til prosjektets framdrift/forbrukte varer. For nybygg kan det foretas delutbetaling på inntil 50 % av beregnet ytelse forutsatt at bygget er tett (tak, dører og vinduer).

Som grunnlag for utbetaling skal det sendes inn en oversiktlig oppstilling vedlagt bilag på det som er berettiget til bruksrettytelser. Ved vedlikeholdsprosjekter skal kvadratmeter vegg/tak oppgis, og bilder som beskriver prosjektets omfang legges ved søknaden om utbetaling. Innkjøpte materialer skal være benyttet før ytelse kan utbetales. I de tilfeller det utføres flere prosjekter samtidig skal det leveres inn adskilte oppsett pr. prosjekt. Skjema finnes på www.loitenalmenning.no. Bilag eldre enn tre år godkjennes ikke. Innsendte bilag returneres ikke. Rutinene vil bli digitalisert i løpet av 2024. Det kommer egen informasjon om dette.

Søknader om utbetaling behandles fortløpende. Siste frist for innlevering for utbetaling på gjeldende år er 31. desember.

Maksimal sats som kan utbetales pr. prosjekt er kr 2 000 000,-

Det er regelverket på utbetalingstidspunktet som blir lagt til grunn for utbetaling. Ved større endringer i regelverket vil utbetaling bli skjønnsmessig håndtert i søkers favør.

Det gis ikke bruksrettytelser i fbm. gjenoppbygging etter forsikringsoppgjør.

Løiten Almenning forbeholder seg retten til å avregne utbetaling av bruksrettytelser mot eventuelle utestående fordringer. Dette inkluderer også eventuelt skyldig beløp for bark og flis levert av Moelven Løten.

Satser

Nybygg og tilbygg driftsbygninger

Kr/m ²	Isolert	Vanlig uisolert	Uten vegger, med støpt gulv	Med vegger, uten støpt gulv	Uten vegger, uten støpt gulv	Som halvtak ut fra eksisterende bygning, med støpt gulv	Som halvtak ut fra eksisterende bygning, uten støpt gulv
1000	1200	620	465	465	325	325	160
1400	915	450	340	340	240	240	120
1800	615	310	230	230	160	160	80
2200>	415	210	155	155	110	110	55

Tabell 1: Satser ved beregning av bruksrettigheter til nybygg og tilbygg driftsbygninger

Tabellen over vil også bli lagt til grunn hvis det bygges ut i flere omganger med kort tid mellom hver gang. Satser øker med 10 % per m høyde etter 4 m målt fra gulv til undergulv (utløses etter passert 0,5 m).

Vedlikehold og ombygging av driftsbygning

Ved ombygging må skisser og beskrivelse legges ved søknaden.

Driftsbygning isolert primærnæring, kr/m ²	Overflate	Inngripende inkl. utlekting og isolasjon	Full restaurering (isolasjon og inngripen i bærende konstruksjon)
Vegg	240	400	800
Utvendig/innvendig tak	240	400	800
Bytte av porter*)		800	

Tabell 2: Satser ved beregning av bruksrettigheter ved vedlikehold og ombygging av isolert driftsbygning

Driftsbygning uisolert primærnæring, kr/m ²	Overflate	Inngripende inkl. utlekting	Full restaurering (inngripen i bærende konstruksjon)
Vegg	240	300	480
Utvendig tak	195	285	550
Bytte av porter*)		800	

Tabell 3: Satser ved beregning av bruksrettigheter ved vedlikehold og ombygging av uisolert driftsbygning

*) Porter= foldeporter og rulleporter. For treporter benyttes samme sats som overflate vegg, kr 240,- pr. m². Vindskier er inkludert i satsen for utvendig tak.

For å dokumentere type vedlikehold (overflate, inngripende eller fullstendig) er det viktig at det tas bilder underveis. Disse skal legges ved søknaden om utbetaling.

Produkter og satser for øvrig ved vedlikehold

Produkt	Prosentstavs av fakturabeløp eks. mva.	Kr per m ³
Limtre	60	
Stålbjelker	40	
Betong		1200
Isolasjon *)	40	

Tabell 4: Satser ved beregning av bruksrettlytelser for øvrige varegrupper til vedlikehold

*) Isolasjon er inkludert i inngripende og full restaurering. Prosentstavs gjelder ved isolering mot kaldt loft og kald kjeller, og ved etterisolering ved innblåsing. Gjelder også bolig.

Nybygg bolig og garasje

Kr/m ²	Isolert	Uisolert	Maks sats
Bolig (maks. 150 m ²)	700	0	105 000
Garasje (maks. 75 m ²)	0	440	33 000

Tabell 5: Satser ved beregning av bruksrettlytelser ved nybygg av bolig og garasje

Det gis ytelse til oppføring av ny hovedbygning og kårbolig opp til 150 m² BRA. For kårbolig må det dokumenteres et jordbruksmessig behov. Det gis ikke bruksrettlytelser til utleie-/arbeiderbolig, heller ikke til garasje knyttet til slik bolig.

Vedlikehold bolig og tilhørende garasje, utvendig

Kr/m ²	Overflate	Inngripende inkl. utlekting og isolasjon	Full restaurering (inngripen i bærende konstruksjon)
Bolig, yttervegg	240	400	800
Bolig, utvendig tak	240	400	800
Garasje, vegg	240	300	480
Garasje, tak	195	285	550
Garasje, bytte av port		800	

Tabell 6: Satser ved beregning av bruksrettlytelser ved utvendig vedlikehold av bolig og garasje

Kun etterisolering av bolig, se tab. 4.

Vedlikehold bolig innvendig

Det gis ytelse til vedlikehold innvendig i boliger med en flat sats per m² som er fornyet. Med fornying menes for eksempel bytte av panel eller lignende på vegger og tak og legging av nytt gulv. Dersom det bare er malt eller tapetsert er dette ikke tilstrekkelig til at det utbetales ytelse. Listverk og utføringer er inkludert m²-satsen. Det gjøres ikke fradrag i arealberegning for dører og vinduer ved innvendig vedlikehold. Det gis ikke ytelse til innvendig overflate på vegg eller tak der yttervegg eller tak er innvilget ytelse for full restaurering (inngripende i bærende konstruksjoner).

Kr pr. m ²	Areal som fornyes
Bolig vegg/tak/gulv	200

Tabell 7: Sats pr. m² ved innvendig vedlikehold.

Bruksrettlytelser til vedlikehold av kårbolig vurderes ut fra søkeres dokumentasjon for, og styrets vurdering av det jordbruksmessige behovet. Det er en forutsetning at kårboligen ligger på bruksretteiendommen. Det gis ikke bruksrettlytelser til vedlikehold av arbeider-/utleieboliger og gasjer til slike boliger.

Annet

Produkt	Prosentst	Kr pr. m ³	Kr pr. m ²
Rør til grøfter, inklusive deler (for dimensjoner over 400 mm kreves søknad til styret) ¹⁾	75		
Rør til grøfting med filter ¹⁾	60		
Drenskummer, inklusive kjerneboring	75		
Flis til grøfting og til strø	75		
Pukk til grøfting og hydrotekniske anlegg	30		
Gjødselkum/-lager		90	
Overbygg på gjødselkummer		30	
Siloseksjoner i metall og glassfiber for kraftfôr eller korntørke		300	
Kjørbart tørkegulv (stålplater)	30		
Vinduer i driftsbygning og bolig ved kun skifte av vinduer	25		
Trematerialer annet ²⁾	60		
Potet- og grønnsakkasser i trematerialer	30		
Gjerdemateriell ³⁾ i treverk, vanlig netting og galvanisert tråd mot utmark og inngjerding av dyr på beite, samt metallgrinder til samlekeveer.	60		
Utvendige plattinger ⁴⁾ av asfalt eller belegningsstein (for betong se egen sats pr. m ³)			120
Langved ⁵⁾	30		

Tabell 8: Andre satser ved beregning av bruksrettlytelser

1) Grøftekart må vedlegges ved søknad om utbetaling

2) Trematerialer til innkjøp for bruk til forefallende vedlikehold, og som supplement til prosjekter med egen støttesats der trematerialer ikke inngår i satsen. Forefallende vedlikehold kan tolkes vidt, og kan omfatte alt fra låvebru og tregulv til tregrinder. Trematerialer som supplement i prosjekter kan for eksempel være konstruksjonsvirke til bruk i kjørbare tørkegulv der betong og stålplater har egen støttesats mens trematerialene ikke har det.

For denne varegruppen skilles ikke på konstruksjonsvirke, kledning, eller impregnert trelast.

3) Utgangspunktet er gjerdehøyde 1,2 m, ved behov for spesielle gjerder, for eksempel hjorteinnhenging, kan styret skjønnsmessig øke satsen.

4) For alle alternativer begrenses bruksrettlytelser til 12 m ut fra vegg med kjørbar port, hele veggens lengde. Ytelser til platting for vaskeplass begrenses til 50 m². Målsatt tegning legges ved søknad.

5) Maks 12 fm³ pr. bruk - gjelder råved til eget bruk kjøpt av Løiten Almenning.

Retningslinjer

Jordbruksmessig behov

Ved forvaltningen av bruksretten og beregningen av en eiendoms jordbruksmessige behov er det kun eiendommens eget areal som er grunnlaget. Forhold som leiejord og spredeareal vil det ikke bli tatt hensyn til. Nybygg det søkes bruksrettsytelser til må stå i forhold til bruksretteiendommens jordbruksareal og drift. For eventuell tilleggsytelse i form av tilskudd, se s: 7 og 8.

Det er viktige for allmenningens vurdering at jorda på eiendommen holdes i hevd, dvs. minimum at det høstes en gang i året og at avlingen brukes.

Aktivt beitebruk defineres ved at beitet skal jordbearbeides med visse mellomrom og gjødsles/kultiveres årlig. Videre at beitet benyttes som del av en aktiv jordbruksproduksjon på bruket.

På bruk der jorda ikke drives i egen regi gis bruksrettsytelsene til nybygg bolig og til garasje på maks 75 m². Det gis også bruksrettsytelser til jordveien og langved. Ytelse til vedlikehold av driftsbygninger vurderes ut fra bygningenes størrelse og tilstand, jfr. bestemmelsen i avsnittet driftsbygninger lengre nede på denne siden.

Det jordbruksmessige grunnlaget kan bare brukes én gang. Startes det opp en ny produksjon, eller eksisterende produksjon utvides, vil eksisterende produksjon komme til fratrukk i beregningen.

Vedlikehold boliger

Vedlikehold på hovedbygning er berettiget til bruksrettsytelser uansett størrelse. Bruksrettsytelser til vedlikehold av kår-bolig vurderes i det enkelte tilfelle ut fra behov for slik bolig. Det gis ikke ytelse til terrasser eller plattinger.

Nybygg bolig

Det gis bruksrettsytelser til nybygg inntil en størrelse på totalt 150 m². Beregning av boligens areal skal utføres i henhold til Husbankens regelverk. Det gis ikke ytelse til terrasser eller plattinger.

Det gis ikke bruksrettsytelser til ny utleie-/arbeiderbolig. Det gis i utgangspunktet heller ikke bruksrettsytelser til bolig på bruk der eier ikke bor. Dette kan fravikes i de tilfeller at bygging av ny bolig, eller istandsetting av bolig er et ledd i tilflytting.

Driftsbygninger

- På bruk der det ikke drives jordbruksdrift i egen regi kan ytelsene til nybygg begrenses til 75 m². Dette vil da bli ansett som garasje inkl. bod og skåle.
- På bruk der det ikke drives jordbruksdrift i egen regi med store og/eller dårlige driftsbygninger kan styret bestemme at det maksimalt gis ytelse til vedlikehold tilsvarende ytelsene for en ny driftsbygning på 75 m².
- Det gis kun ytelse til driftsbygninger for husdyr som tilfredsstillende offentlige krav for det aktuelle husdyrslaget.
- Eventuell driftsbygning bygd som fellestiltak mellom flere bruksberettigede kan bli vurdert særskilt etter søknad til styret. Bygningen må ligge på eiendom med bruksrett.

Annen bebyggelse

Det kan gis bruksrettsytelser til seterhus der setra er i aktiv drift med mjølkeproduksjon. Satser som for tilsvarende bygg på bruksretteiendommen. Det gis ikke bruksrettsytelser til bygninger på setre som ikke er i drift. Utnyttelse av setervoller kun til beiting, og dermed uten reelt behov for hus regnes i denne sammenhengen ikke som aktiv drift.

Prinsipper for tilbakebetaling av ytelse

Styret kan kreve tilbakebetaling av ytelse i slike situasjoner:

- Bruksrettsytelse viser seg å være gitt på feil grunnlag.
- Fradeling av bygninger som det er gitt bruksrettsytelse til.
- Ved fradeling eller omdisponering av jord som medfører at bruket mister bruksretten.
- Bruket endrer karakter til fritidseiendom.
- Omdisponering av bygninger til annet formål enn det er gitt bruksrettsytelse til.

Ved nybygg og større vedlikehold kan det kreves tilbakbetaling av ytelse i 25 år etter sluttutbetaling. Krav om tilbakbetalt beløp reduseres med 1/25 pr. år.

Tilskudd

Prinsipper

Tilskudd er en overskuddsanvendelse som kan komme i tillegg til bruksrettsytelsene. Styret står fritt i sin anvendelse av tilskudd, og vurderer til enhver tid innretning og størrelse på tilskuddene ut fra allmenningens økonomiske situasjon. Satser for tilskudd som er oppgitt i det følgende er derfor å betrakte som maksimale satser.

Satser

Bygninger

I de tilfeller styret innvilger bruksrettytelser til et nybygg innenfor tradisjonell jordbruksproduksjon, men der bruksretteiendommen har for lite jordbruksareal i forhold til utbyggingsplaner, kan styret innvilge tilskudd til den delen av prosjektet som går ut over brukets eget produksjonsgrunnlag. Regelverket for bruksrettytelser legges til grunn for beregning, og det kan gis 50 % av beregnede bruksrettytelser. Tilskuddet kan ikke utgjøre mer enn bruksrettytelsen, og sum bruksrettytelser og tilskudd kan ikke overstige grensa for maksimal bruksrettytelse, p.t. kr 2 000 000. Det forutsettes leieavtaler på minimum ti år for arealgrunnlaget som ligger til grunn for innvilgning av tilskudd.

Styret kan også innvilge tilskudd til bygninger som skal benyttes til andre typer næringer enn tradisjonell jordbruksproduksjon. Det er en forutsetning at prosjektet kan sannsynliggjøre en næringsmessig betydning. Prosjekter som baseres på passiv utleie gir ikke grunnlag for tilskudd. Regelverket for bruksrettytelser legges til grunn for beregning, og det kan gis 50 % av beregnet bruksrettytelse.

Tilskudd til beitedyr

For å stimulere til bruk av utmarksbeite i allmenningen har styret innført to tiltak som en prøveordning:

- Virtuell gjerdeteknologi (NoFence m.fl.) til småfe og storfe. Det gis et driftstilskudd på kr 300,- pr. klave begrenset til 50 % av besetningens mordyr.
- Tilskudd pr. søye på utmarksbeite på kr 200,-

Tilskuddssatsen tar utgangspunkt i ca. 100 dager på utmarksbeite og/eller seterlykkjer i Løiten Almanning. Tilskuddene innvilges etter søknad fra den enkelte, og avsjekkes mot beitelagets rapportering av antall dyr sluppet. Søknadsfrist for beitesesongen 2024 er 1. november.

Riving av gamle seterbygninger og fjerning av dårlige gjerder ved setervoller

Gammel seterbebyggelse og gjerder ved setervoller tilhører eier av den eiendommen som setra tilligger. Det samme gjør dermed ansvaret for å rydde opp i dette. Flere steder utgjør både gamle hus og gjerder fare for folk og fe og et miljøproblem. For å initiere opprydding vil styret som en prøveordning yte tilskudd til dette.

Størrelsen på tilskudd vurderes i det enkelte tilfelle, og kan ytes med inntil 75% av kostnadsoverslag begrenset oppad til kr 100 000 pr. prosjekt. Riving/opprydding av hus og opprydding av gamle gjerder på samme seter regnes som ett prosjekt. Utbetaling av tilskudd forutsetter kopi av rivingstillatelse, og dokumentert innlevering til godkjent mottak.

Annet

Allmennyttige tiltak og fellestiltak i regi av lag og foreninger kan gis tilskudd etter nærmere vurdering av styret.

Styret i Løiten Almanning 15.01.2024

Produksjonsevne jordbruksareal:

Fulldyrket jord	700 FE/daa
Overflatedyrket jord	500 FE/daa
Innmarksbeite	250FE/daa

Vekstforholdene i Løten med både flatbygd og skogbygd er ulike. Tabellen vil derfor bli brukt veiledende.

Tabell for vurdering av produksjonsgrunnlag for husdyrhold

Dyreslag	Arealkrav per dyreenhet på egetbruk, daa	Antall dyr per daa
Hest	4,2	0,24
Mjølkeku inkl. oppdrett	5,7	0,18
Ammeku alle raser	4,2	0,24
Ammeku uten oppdrett	2,1	0,47
Kjøttprod. okse 280 kg	2,6	0,39
Vinterforet sau, inkl. lam	0,5	2,00
Purker 23 smågris/år *	2,0	0,50
Kombinert produksjon *	6,0	0,17
Slaktegris, antall per år *	0,2	5,30
Eggproduksjon	0,032	32,0
Slaktekylling/dyre plasser (7x2,2)	0,0135	74,7
Oppdrett for rugeegg	0,032	32,0
Kalkun, slakt	0,038	26,7

Kilde: Handbok for driftsplanlegging 2010/11, NILF

* Kilde: Norsvin

Eksempel på beregninger:

Eksempel 1, Ammeku

Fulldyrket jord $80 \text{ daa} \times (700/700) = 80 \text{ daa}$
 Innmarksbeite $30 \text{ daa} \times (250/700) = 11 \text{ daa}$

Produksjonsgrunnlag: 91 daa

Iflg. Tabellen gir denne eiendommens jordvei grunnlag for bruksrett til nybygg for $91 \times 0,24$ ammekyr/daa = 22 ammekyr.

Eksempel 2, Sau

Fulldyrket jord $40 \text{ daa} \times (700/700) = 40 \text{ daa}$
 Innmarksbeite $10 \text{ daa} \times (250/700) = 4 \text{ daa}$

Produksjonsgrunnlag: 44 daa

Iflg. Tabellen gir denne eiendommens jordvei grunnlag for bruksrett til nybygg for $44 \text{ daa} \times 2 \text{ vfs/daa} = 88 \text{ vfs}$.

Eksempel 3, slaktegris

Fulldyrket jord 300 daa

Iflg. Tabellen gir denne eiendommens jordvei grunnlag for bruksrett til nybygg for $300 \text{ daa} \times 5,3$ slaktegriser/daa = 1 590 slaktegris.

Eksempel 4, slaktekylling

Fulldyrket jord

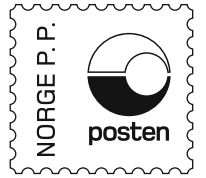
200 daa

Iflg. Tabellen gir denne eiendommens jordvei grunnlag for bruksrett til nybygg for 200 daa x 74,7 slaktekyllinger/daa = 14 940 slaktekyllinger pr. innsett.

Dersom det i eksemplene over søkes om bruksrettytelser for større dyretall enn eiendommens produksjonsgrunnlag, kan styret vurdere å innvilge tilskudd for den delen som går ut over dette produksjonsgrunnlaget. Dette vurderes ut fra allmenningens økonomiske situasjon og behov for midler til å ivareta allmenningens utvikling. Det er en forutsetning for slik tilskudd at det foreligger leieavtaler for minimum ti år for tilstrekkelig jordbruksareal.

*Klekkefjellet, et flott turmål.
Foto: Andreas Kokkvoll.*

Returadresse: Løiten Almenning, Postboks 68, 2341 Løten

God tur!

Foto: Hilde Nyborg Fischer

